

Projekt

z dnia 24 lutego 2022 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W STRZEGOMIU**

z dnia 2022 r.

w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny w Gminie Strzegom na lata 2022-2024

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2021r. poz. 1372 z późn. zm.) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2020 r. poz. 821 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Wspierania Rodziny w Gminie Strzegom na lata 2022-2024 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Strzegomia.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodniczący Rady
Miejskiej w Strzegomiu

Piotr Szmidt

*Załącznik do uchwały Nr
Rady Miejskiej w Strzegomiu
z dn.*

**Program
Wspierania Rodziny w Gminie Strzegom
na lata 2022-2024**

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
1. PODSTAWOWE POJĘCIA I REGULACJE PRAWNE.....	4
1.1. REGULACJE PRAWNE DOTYCZĄCE RODZINY I DZIECKA W USTAWODAWSTWIE KRAJOWYM.....	4
1.2. REGULACJE PRAWNE DOTYCZĄCE RODZINY I DZIECKA W USTAWODAWSTWIE MIĘDZYNARODOWYM.....	5
1.3. UWARUNKOWANIA PRAWNE REALIZACJI PROGRAMU	6
2. DIAGNOZA SYTUACJI RODZINY I DZIECKA W GMINIE STRZEGOM	7
2.1. ADRESACI PROGRAMU	8
2.2. CHARAKTERYSTYKA GMINY	8
2.2.1. DANE OGÓLNE	8
2.2.2. DEMOGRAFIA.....	9
2.2.3. INFRASTRUKTURA MIESZKANIOWA	11
2.2.4. SYTUACJA NA RYNKU PRACY	12
2.2.5. PRZESTĘCZOŚĆ ORAZ DZIAŁANIA PODEJMOWANE NA RZECZ ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA W GMINIE.....	13
2.3. ZASOBY WSPIERAJĄCE RODZINĘ I DZIECKO.....	14
2.3.1. JEDNOSTKI WSPARCIA Z TERENU GMINY	14
2.3.2. JEDNOSTKI WSPARCIA SPOZA GMINY.....	27
2.4. BADANIA ANKIETOWE	30
2.4.1. BADANIA ANKIETOWE PRZEPROWADZONE WŚRÓD MIESZKAŃCÓW.....	30
2.4.2. BADANIA ANKIETOWE W PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH.....	35
2.5. ANALIZA SWOT	38
3. PROJEKTOWANE DZIAŁANIA PROGRAMOWE.....	42
3.1. CEL GŁÓWNY PROGRAMU.....	42
3.2. CELE OPERACYJNE, DZIAŁANIA	43
4. REALIZACJA PROGRAMU	56
4.1. KOORDYNATOR, PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE I PARTNERZY.....	56
4.2. FINANSOWANIE.....	56
4.3. MONITORING, EWALUACJA, SPRAWOZDAWCZOŚĆ.....	56

WPROWADZENIE

Rodzina pełni szereg funkcji mających na celu zaspokajanie potrzeb swoich członków. Przede wszystkim warunkuje prawidłowy rozwój biologiczny i psychospołeczny dziecka. Jest pierwszą instytucją wychowawczą, w której przebiega proces socjalizacji dzieci, kształtowanie ich osobowości oraz przygotowanie do przyszłych ról społecznych. Rodzina oddziałuje na dziecko poprzez określony i swoisty układ stosunków społecznych, na których podłożu dziecko przyswaja sobie określone wartości i wzory osobowe.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża szereg czynników, wśród których istotną rolę odgrywają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną, czyli taką, która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci i innych członków rodziny oraz pomyślnie rozwiązywać swoich problemów i sytuacji kryzysowych. Do zjawisk patologicznych zalicza się: alkoholizm, narkomanię, przestępczość oraz przemoc w rodzinie. Są one najczęstszą przyczyną niedostosowania społecznego dzieci.

Stworzenie lokalnego systemu wspierania rodziny daje możliwość świadczenia komplementarnego wsparcia rodzinom, które stają się bezradne i marginalizowane. W systemie takim ważne jest, by prowadzone działania oprzeć na przekonaniu, że naturalnym i koniecznym środowiskiem wychowania dziecka jest rodzina. W pierwszej kolejności system ten powinien być nastawiony na pomoc w rozwiązywaniu życiowych problemów rodziny, zanim nastąpi rozkład więzi rodzinnych oraz zaistnieją okoliczności zmuszające do rozłączenia rodziny. Należy przy tym pamiętać, iż efektywna praca z rodziną musi być stała, intensywna i dotyczyć jej ważnych problemów.

Niniejszy Program Wspierania Rodziny w Gminie Strzegom został opracowany w Ośrodku Pomocy Społecznej w Strzegomiu przy merytorycznym wsparciu Ośrodka Kształcenia Służb Publicznych i Socjalnych – Centrum AV w Częstochowie. Jest on zgodny z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 z późn. zm.), który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny”. Program został opracowany na lata 2022-2024, a w ramach diagnozy analizie poddano dane z lat 2018-2020.

1. PODSTAWOWE POJĘCIA I REGULACJE PRAWNE

1.1. REGULACJE PRAWNE DOTYCZĄCE RODZINY I DZIECKA W USTAWODAWSTWIE KRAJOWYM

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej w art. 18 stanowi, że małżeństwo, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej.

Kodeks karny (ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny – Dz. U. z 2021 r. poz. 2345) rozróżnia nieletniego (przed ukończeniem 17 lat) i młodocianego (który popełnia czyn zabroniony przed ukończeniem 21 lat, ale ukończył 24 lata, zanim zapadło orzeczenie w pierwszej instancji). Kodeks cywilny (ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny – Dz. U. z 2020 r. poz. 1740 z późn. zm.) wyróżnia małoletniego (osobę przed ukończeniem 18. roku życia), natomiast kodeks pracy (ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy – Dz. U. z 2020 r. poz. 1320 z późn. zm.) tak jak kodeks karny – młodocianego (z tym że w przypadku prawa pracy jest to osoba pomiędzy 16. a 18. rokiem życia). Kodeks karny zakłada ściganie z urzędu przestępstw przeciwko rodzinie, do których zalicza: bigamię, znęcanie się nad członkami rodziny, rozpijanie małoletniego, uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego, porzucenie i uprowadzenie dziecka.

Dzieci do 13. roku życia nie mają zdolności do czynności prawnych, a w ich imieniu działają rodzice lub opiekunowie prawni. Ograniczoną zdolność do czynności prawnych Kodeks cywilny przyznaje dzieciom, które ukończyły 13 lat. Pełną zdolność do czynności prawnych uzyskuje się wraz z ukończeniem 18. roku życia (jedyne odstępstwo stanowi wcześniejsze zawarcie związku małżeńskiego). Dziecko pozostaje aż do uzyskania pełnoletności, tj. ukończenia 18 lat, pod władzą rodzicielską.

Kodeks rodzinny i opiekuńczy (ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy – Dz. U. z 2020 r. poz. 1359) normuje problematykę zawierania i ustanawiania małżeństw, stosunków majątkowych między małżonkami, obowiązków alimentacyjnych, pochodzenia dziecka, stosunków między rodzicami i dziećmi, instytucji przysposobienia, opieki i kurateli.

Kodeks postępowania cywilnego (ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego – Dz. U. z 2021 r. poz. 1805 z późn. zm.) chroni rodzinę w postępowaniu egzekucyjnym. Kodeks pracy służy głównie ochronie macierzyństwa i zdrowia kobiet.

1.2. REGULACJE PRAWNE DOTYCZĄCE RODZINY I DZIECKA W USTAWODAWSTWIE MIĘDZYNARODOWYM

Problematykę rodzinną podejmują ratyfikowane przez Polskę akty międzynarodowe.

Powszechna Deklaracja Praw Człowieka (uchwalona przez ONZ 10 grudnia 1948 r.) określa w art. 16 rodzinę jako naturalną i podstawową komórkę społeczeństwa i przyznaje jej prawo do ochrony ze strony społeczeństwa i państwa.

Europejska Karta Społeczna z 1961 r. (zapis w pkt. 16 pierwszej części) stwierdza, iż rodzina, jako podstawowa komórka społeczeństwa, ma prawo do odpowiedniej ochrony społecznej, prawnej i ekonomicznej dla zapewnienia jej pełnego rozwoju.

Konwencja w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet, uchwalona rezolucją nr 34/180 Zgromadzenia Ogólnego ONZ z dnia 18 grudnia 1979 r. podkreśla m.in. wpływ kobiet na wzrost dobrobytu społeczeństwa i rodziny.

Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ 20 listopada 1989 r., ustanawia status dziecka oparty na założeniach, że jest ono samodzielnym podmiotem, wymagającym – ze względu na swoją niedojrzałość psychiczną i fizyczną – szczególnej opieki i ochrony prawnej, posiadającym jako istota ludzka prawo do poszanowania tożsamości, godności i prywatności, a rodzina jest najlepszym środowiskiem wychowania i wymaga ze strony państwa wsparcia.

Europejska Konwencja o Przynależności Dzieci (Europejska Konwencja o Przynależności Dzieci, sporządzona w Strasburgu dnia 24 kwietnia 1967 r. (Dz. U. 1999 nr 99 poz. 1157) ma zastosowanie do dzieci, które w momencie przynależności nie ukończyły 18 lat, nie zawarły związku małżeńskiego oraz nie są uznawane przez prawo za pełnoletnie.

Europejska Konwencja o Statusie Prawnym Dziecka Pozamałżeńskiego (Europejska Konwencja o statusie prawnym dziecka pozamałżeńskiego, sporządzona w Strasburgu dnia 15 października 1975 r. (Dz. U. 1999 nr 79 poz. 888), zrównuje w prawach dzieci małżeńskie i pozamałżeńskie.

Uchwalona przez Stolicę Apostolską Karta Praw Rodziny w 1980 r. podkreśla m.in. prawo do istnienia i budowy rodziny, prawo do przekazania życia i wychowania dzieci wedle własnych tradycji i wartości, prawo do mieszkania pozwalającego na godziwe życie rodzinne oraz prawo do zabezpieczenia fizycznego, społecznego, politycznego i ekonomicznego.

1.3. UWARUNKOWANIA PRAWNE REALIZACJI PROGRAMU

Program Wspierania Rodziny w Gminie Strzegom na lata 2022-2024 będzie realizowany m.in. w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020r. poz. 111 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 877 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249);
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2021 r. poz. 75 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustalaniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1297);
- ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2021 r. poz. poz. 1744)
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz. 2407 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1329);
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 z późn. zm.);
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Strzegom na lata 2021-2026.

2. DIAGNOZA SYTUACJI RODZINY I DZIECKA W GMINIE STRZEGOM

Diagnoza sytuacji rodziny i dziecka w gminie Strzegom została oparta na badaniu źródeł zastanych (danych pozyskanych z instytucji i organizacji działających w gminie, bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców) oraz analizie ankiet skierowanych do przedstawicieli środowiska lokalnego i pedagogów funkcjonujących w gminie placówek systemu oświaty. Do analizy przedłożono 18 anonimowo wypełnionych ankiet skierowanych do mieszkańców gminy. Osobna ankieta, która pomogła w dokonaniu analizy sytuacji dziecka w środowisku szkolnym i rodzinnym, została rozesłana do placówek systemu oświaty. Analizę tę przeprowadzono na podstawie 6 ankiet wypełnionych przez przedstawicieli szkół funkcjonujących na terenie gminy.

Wśród ankietowanych mieszkańców było 94,4% kobiet i 5,6% mężczyzn. Dominujące grupy respondentów stanowiły osoby w przedziale wiekowym 26-35 lat (33,3%), 36-45 lat (27,7%). Ponad 22% respondentów stanowiły osoby w wieku 56-65 lat, a najmniej ankietowanych było w wieku 46-55 lat. W badaniu nie wzięły udziału osoby poniżej 25 roku życia oraz powyżej 65 lat.

Jeśli chodzi o poziom wykształcenia uczestników badania, to 77,7% spośród nich zadeklarowało posiadanie wykształcenia wyższego, 16,6% średniego, a 5,6% nie podało swojego wykształcenia.

Biorąc pod uwagę czas zamieszkiwania w gminie, to ponad 83% wszystkich respondentów mieszka na terenie gminy od urodzenia, a pozostali ankietowani zamieszkują w gminie od 24 do 36 lat. Można zatem domniemywać, iż ankietowani mają ugruntowane i przemyślane opinie na temat niekorzystnych zjawisk widocznych w gminie oraz problemów, jakie dotyczą jej mieszkańców. Profil respondentów ankiety prezentuje poniższa tabela.

Tabela 1. Profil respondentów ankiety „Problemy rodzin i dzieci”

liczba ankietowanych	pleć	grupa wiekowa	czas zamieszkiwania w gminie	wykształcenie
18	kobiety (94,4%)	26-35 lat (33,3%)	od urodzenia (83,3%)	średnie (16,6%)
	mężczyźni (5,6%)	36-45 lat (27,7%)	od 24 do 36 lat (16,7%)	wyższe (77,7%)
		46-55 lat (16,6%)		brak deklaracji

		56-65 lat (22,2%)		(5,6%)
--	--	-------------------	--	--------

Dane: opracowanie własne.

Diagnoza uwzględnia również analizę SWOT, która została przeprowadzona w obszarach: „Rodzina, dzieci i młodzież, przemoc w rodzinie”; „Zdrowie, uzależnienia, bezpieczeństwo publiczne” oraz „Kapitał społeczny i ludzki”.

2.1. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu Wspierania Rodziny w Gminie Strzegom na lata 2022-2024 są rodziny zamieszkujące teren gminy, w szczególności rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym oraz rodziny wymagające wsparcia ze strony profesjonalnych służb społecznych.

Program kierowany jest głównie do: rodzin niepełnych, rodzin wielodzietnych, rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym, małoletnich matek, rodzin wychowujących dzieci do lat 5, rodzin zmagających się z trudnościami wychowywania dzieci w wieku dojrzewania, rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzin przeżywających trudności związane ze stanem zdrowia dziecka.

2.2. CHARAKTERYSTYKA GMINY

2.2.1. DANE OGÓLNE

Strzegom to gmina miejsko-wiejska położona w południowej części województwa dolnośląskiego na północy powiatu świdnickiego. Sąsiednie gminy to: Dobromierz, Jaworzyna Śląska, Mściwojów, Świebodzice, Udanin, Żarów. W latach 1975-1998 gmina wchodziła w skład województwa wałbrzyskiego. Siedziba gminy znajduje się w Strzegomiu. Powierzchnia gminy odpowiada 144,71 km², co stanowi 19,48% obszaru powiatu. Strukturę administracyjną gminy tworzy miasto Strzegom oraz 22 sołectwa: Bartoszówek, Goczałków, Goczałków Górny, Godzieszówek, Granica, Graniczna, Grochotów, Jarosów, Kostrza, Międzyrzecze, Modłęcin, Morawa, Olszany, Rogoźnica, Rusko, Skarzyce, Stanowice, Stawiska, Tomkowice, Wieśnica, Żelazów, Żółkiewka.

Największa pod względem liczby mieszkańców jednostka gminy to miasto Strzegom, gdzie mieszka 15 719 osób, zaś najmniejsza to sołectwo Skarzyce zamieszkałe przez 69 osób, z czego 6 to mieszkańcy czasowi.

Na terenie gminy funkcjonuje 10 organizacji pozarządowych, które w spektrum swojego działania mają m.in. promowanie tradycji i kultury regionu, rozwój i integrację środowisk lokalnych, dbałość o bezpieczeństwo mieszkańców.

Gmina leży blisko przejść granicznych z Niemcami i Czechami. Strzegom posiada sieć połączeń kolejowych i drogowych, pobliski węzeł kolejowy w Jaworzynie Śląskiej zapewnia połączenia m.in. w kierunku: Wrocławia, Warszawy, Białegostoku, Krakowa. Do miasta można dotrzeć autobusami PKS-u.

Strzegom jest ważnym ośrodkiem przemysłu kamieniarskiego; istnieje tu kilkadziesiąt firm zajmujących się wyrobami z granitu i bazaltu, jest też przemysł maszynowy, spożywczy, papierniczy, odzieżowy.

Mieszkańcy gminy mają zapewnioną opiekę medyczną w 6 zakładach opieki zdrowotnej, na terenie gminy działa 9 aptek.

W gminie funkcjonują 2 publiczne żłobki, 4 publiczne i 4 niepubliczne przedszkola, sześć publicznych szkół podstawowych, 3 zespoły szkolno-przedszkolne, jedna placówka stowarzyszeniowa oraz 2 zespoły szkół ponadpodstawowych. Głównym ośrodkiem życia kulturalnego jest Strzegomskie Centrum Kultury, które prowadzi różnorodne zajęcia oraz organizuje wiele imprez kulturalno-rozrywkowych. Ofertę kulturalną uzupełnia Biblioteka Publiczna. Koordynatorem działań związanych z działalnością sportową na terenie gminy jest Ośrodek Sportu i Rekreacji w Strzegomiu.

W latach 2019 i 2020 udział bezrobotnych w liczbie ludności gminy w wieku produkcyjnym wynosił odpowiednio 4,3% i 5,2%. Stopa bezrobocia w powiecie w latach 2018-2020 wynosiła 6,2%, 5,6% i 6,8%. Na terenie gminy działało 3 089 podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON, z czego 2 035 to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pomoc społeczną w gminie świadczy Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzegomiu, którego działalność często bywa uzupełniana przez współpracę z innymi instytucjami czy organizacjami pozarządowymi, co sprzyja poprawie efektywności działań podejmowanych w celu niwelowania skutków problemów społecznych dotyczących mieszkańców.

2.2.2. DEMOGRAFIA

Na koniec 2020 r. gmina Strzegom liczyła ogółem 25 072 mieszkańców, wśród których było 12 925 kobiet; stanowiły one 51,5% całej populacji. Gęstość zaludnienia

wynosiła w przybliżeniu 178 osób na km². Szczegółowe dane na temat struktury wiekowej ludności gminy i jej zmian w latach 2018-2020 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	4 239	4 222	4 226
udział w liczbie mieszkańców	16,3%	16,6%	16,8%
liczba osób w wieku produkcyjnym	15 839	15 719	15 279
udział w liczbie mieszkańców	61,1%	61,8%	60,9%
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	5 809	5 488	5 567
udział w liczbie mieszkańców	22,4%	21,5%	22,2%
ogółem	25 887	25 429	25 072

Dane Urzędu Miejskiego w Strzegomiu.

Analizując dane demograficzne, można stwierdzić, iż w latach 2018-2020 zmniejszała się ogólna liczba mieszkańców gminy. Jeśli chodzi o poszczególne grupy wiekowe, należy podkreślić, że w rozpatrywanym okresie zmniejszała się liczba osób w wieku produkcyjnym, zaś liczba dzieci i młodzieży oraz grupa osób w wieku poprodukcyjnym ulegała wahaniom. W latach 2018-2020 udział dzieci i młodzieży w ogólnej liczbie ludności nieznacznie wzrastał i wynosił odpowiednio: 16,3%, 16,6% i 16,8%, z kolei udział osób w wieku produkcyjnym (61,1%, 61,8%, i 60,9%) ulegał wahaniom. Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności również ulegał wahaniom i wynosił odpowiednio: 22,4%, 21,5%, 22,2%. Sytuację demograficzną kształtują także przyrost naturalny oraz saldo migracji. Dane w tym zakresie przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 3. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba urodzeń	208	206	197
liczba zgonów	312	334	387
przyrost naturalny	-104	-128	-190

Dane Urzędu Miejskiego w Strzegomiu.

Tabela 4. Ruch migracyjny ludności gminy w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
zameldowania spoza gminy	220	249	201
wymeldowania poza gminę	329	187	193
saldo migracji ogółem	-109	62	8

Dane Urzędu Miejskiego w Strzegomiu.

W latach 2018-2020 spadała liczba urodzeń i była stale znacznie niższa, niż rosnąca w tym okresie liczba zgonów, przyrost naturalny był więc wyrażony liczbą ujemną. Saldo migracji było dodatnie w dwóch ostatnich latach, wykazując tendencję spadkową.

2.2.3. INFRASTRUKTURA MIESZKANIOWA

W latach 2018-2020 r. stan zasobów mieszkaniowych gminy ulegał zmianom, spadała bowiem liczba mieszkań komunalnych oraz socjalnych. W 2020 r. gmina posiadała 1 014 mieszkań komunalnych i 65 mieszkań socjalnych. Dane szczegółowe dotyczące sytuacji mieszkaniowej w gminie Strzegom w latach 2018-2020 prezentuje poniższa tabela.

Tabela 5. Zasoby mieszkaniowe gminy w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba mieszkań komunalnych	1 095	1 077	1 014
liczba osób mieszkających w mieszkaniach komunalnych	2 949	b. d.	b. d.
liczba wniosków złożonych o mieszkania z zasobów gminy	175	102	127
liczba mieszkań socjalnych	113	123	65
liczba osób mieszkających w mieszkaniach socjalnych	255	b. d.	b. d.
liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	71	30	32

Dane Urzędu Miejskiego w Strzegomiu.

Gospodarstwom domowym, które ze względu na swoją trudną sytuację ekonomiczną nie są w stanie pokrywać całości kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, świadczona jest pomoc pieniężna w postaci dodatku mieszkaniowego. W gminie Strzegom tej formy wsparcia udziela Ośrodek Pomocy Społecznej, a dane dotyczące liczby rodzin, którym przyznano dodatek, oraz wartości dodatków prezentuje tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 6. Dodatki mieszkaniowe przyznane w gminie w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba rodzin, którym przyznano dodatek mieszkaniowy	682	697	597
liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych	682	697	597
wartość przyznanych dodatków mieszkaniowych (w zł)	94 538	98 948	89 256

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzegomiu.

W latach 2018-2020 liczba rodzin, którym przyznano dodatek mieszkaniowy, ulegała wahaniom, podobnie jak wartość przyznanych dodatków.

2.2.4. SYTUACJA NA RYNKU PRACY

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Świdnicy Filia w Strzegomiu, liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych z gminy Strzegom znacząco wzrosła w 2020 r., zwiększył się również udział osób bezrobotnych w liczbie ludności gminy w wieku produkcyjnym. Liczba kobiet, które w latach 2019 i 2020 stanowiły większość ogółu osób pozostających bez pracy, również uległa zwiększeniu, ale zmniejszył się ich udział w ogólnej liczbie osób bezrobotnych. Dane szczegółowe w tym zakresie prezentuje tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 7. Stan bezrobocia w gminie w latach 2018-2020

zakres danych	2019	2020
liczba osób w wieku produkcyjnym	15 719	15 279
liczba bezrobotnych w gminie ogółem	679	808
udział ogólnej liczby osób bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym	4,3%	5,2%
liczba bezrobotnych kobiet w gminie	367	420
udział kobiet w liczbie bezrobotnych	54,4%	51,9%

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Świdnicy Filia w Strzegomiu.

Uzupełnienie powyższych danych stanowią przedstawione w kolejnej tabeli informacje na temat stopy bezrobocia, jaką odnotowano w latach 2018-2020 w powiecie świdnickim, województwie dolnośląskim i w kraju.

Tabela 8. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie, województwie i w kraju w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
stopa bezrobocia w powiecie świdnickim	6,2%	5,6%	6,8%
stopa bezrobocia w województwie dolnośląskim	5,2%	4,6%	5,6%
stopa bezrobocia w kraju	5,8%	5,2%	6,2%

Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

W analizowanym okresie powiat świdnicki, przy zmiennym poziomie bezrobocia, charakteryzował się wyższą w stosunku do całego kraju i województwa dolnośląskiego stopą bezrobocia. Zarówno w województwie, jak i w kraju poziom bezrobocia w analizowanym okresie ulegał wahaniom przy zauważalnej tendencji wzrostowej w 2020

2.2.5. PRZESTĘCZOŚĆ ORAZ DZIAŁANIA PODEJMOWANE NA RZECZ ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA W GMINIE

Według informacji nadesłanych przez Komisariat Policji w Strzegomiu, liczba przestępstw stwierdzonych na terenie gminy w latach 2018-2020 ulegała wahaniom przy tendencji rosnącej. Szczegółowe dane dotyczące przestępczości w gminie zawarto w poniższej tabeli.

Tabela 9. Przestępstwa popełnione w gminie w latach 2018-2020

zakres danych	liczba przestępstw		
	2018	2019	2020
stwierdzono ogółem przestępstw	356	344	369
w tym popełnione przez nieletnich	9	4	3
w tym wg poszczególnych kategorii przestępstw			
przeciwko życiu i zdrowiu	10	9	4
przeciwko wolności	16	15	17
przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji	51	51	47
przeciwko mieniu	153	190	192
przeciwko rodzinie i opiece	27	10	4
przeciwko wiarygodności dokumentów	3	2	7
przeciwko wolności seksualnej i obyczajności	4	0	2
z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	19	19	34

Dane Komisariatu Policji w Strzegomiu.

Na przestrzeni lat 2018-2020 w gminie Strzegom najczęściej stwierdzano przestępstwa przeciwko mieniu, przy czym ich liczba w dwóch ostatnich latach była znacząco wyższa niż w roku 2018.

Funkcjonariusze Komisariatu Policji w Strzegomiu przeprowadzali na terenie gminy interwencje domowe. W wyniku podejmowanych działań wprowadzane były procedury „Niebieskie Karty”. W 2018 r. policjanci wszczęli 50 procedur, w 2019 r. – 38, a w 2020 r. 87. Dane dotyczące stosowania procedury „Niebieskie Karty” w analizowanym okresie w gminie zawiera poniższa tabela.

Tabela 10. Dane dotyczące procedury „Niebieskie Karty” na terenie gminy w latach 2018-2020

rok	liczba złożonych do ZI procedur „Niebieskie Karty”	w tym liczba NK sporządzonych przez Policję
2018	57	50

2019	55	38
2020	91	87

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Strzegom.

2.3. ZASOBY WSPIERAJĄCE RODZINĘ I DZIECKO

Mieszkańcy gminy Strzegom, oprócz podmiotów działających lokalnie, mogą korzystać ze wsparcia instytucji ponadlokalnych, regionalnych i ogólnopolskich.

2.3.1. JEDNOSTKI WSPARCIA Z TERENU GMINY

Pomoc społeczną rodzinie i dziecku w gminie świadczy **Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzegomiu**. Jednostka ta realizuje zadania wynikające m.in. z takich aktów prawnych, jak: ustawa o pomocy społecznej, ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawa o świadczeniach rodzinnych czy ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W 2020 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzegomiu do realizacji swoich zadań zatrudniał 1 osobę pełniącą funkcję kierowniczą, 10 pracowników socjalnych, 15 pracowników wykonujących usługi opiekuńcze oraz 22 innych pracowników. Ośrodek Pomocy Społecznej na świadczenia z pomocy społecznej w gminie w latach 2018-2020 wydatkował środki finansowe, których wielkość przedstawia poniższa tabela.

Tabela 11. Środki finansowe wydatkowane przez gminę na pomoc mieszkańcom w latach 2018-2020

wielkość wydatków (w zł)	2018	2019	2020
ogółem (działy 852 oraz 853)	27 775 808	33 463 571	39 879 147
w tym na świadczenia pomocy społecznej	2 586 402	28 661 208	34 620 071
na zadania własne gminy	4 801 866	5 485 848	5 819 040
na zadania zlecone gminie	22 973 942	27 977 723	34 060 107

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzegomiu.

W rozpatrywanym okresie wysokość środków finansowych przeznaczonych przez gminę na pomoc mieszkańcom rosła z roku na rok. Liczba rodzin, którym przyznano świadczenie w latach 2018-2020, zmniejszała się jednak systematycznie. Poniższe tabele prezentują dane liczbowe dotyczące beneficjentów objętych przez OPS wsparciem z zakresu pomocy społecznej w latach 2018-2020 oraz rodzin pozostających pod opieką Ośrodka.

Tabela 12. Beneficjenci pomocy społecznej w gminie w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	826	663	745
liczba rodzin	694	652	586
liczba osób w rodzinach	1 309	1 302	1 088
udział liczby osób w rodzinach w ogóle ludności gminy	5,0%	5,1%	4,3%

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzegomiu.

Tabela 13. Rodziny z gminy objęte opieką OPS w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba rodzin objętych opieką ośrodka	694	652	586
w tym: liczba nowych w danym roku rodzin objętych opieką	27	23	18
liczba rodzin z dziećmi objętych opieką	109	118	107
w tym: liczba nowych w danym roku rodzin objętych opieką	5	5	3
liczba rodzin z dziećmi, w których zdefiniowano trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	23	31	30
w tym: liczba nowych w danym roku rodzin, w których zdefiniowano trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	2	4	3

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzegomiu.

W analizowanym okresie systematycznie spadała liczba rodzin oraz wahała się liczba rodzin z dziećmi objętych opieką Ośrodka Pomocy Społecznej. Najczęstszymi powodami przyznawania pomocy społecznej w gminie w latach 2018-2020 były: bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba oraz niepełnosprawność. Dane w tym zakresie prezentuje poniższa tabela.

Tabela 14. Powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2018-2020

powód przyznania pomocy	liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
ubóstwo	146	147	147	212	235	212
bezdomność	32	30	28	33	34	28
potrzeba ochrony macierzyństwa	54	79	50	267	314	238
bezrobocie	305	287	310	653	636	658
niepełnosprawność	178	181	148	265	309	220
długotrwała lub ciężka choroba	317	261	222	460	414	334
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	109	118	107	365	349	334
w tym rodziny niepełne	72	78	65	228	230	201

w tym rodziny wielodzietne	18	17	18	94	84	95
przemoc w rodzinie	0	3	2	0	7	14
alkoholizm	50	44	69	60	52	115
narkomania	9	6	6	11	8	8
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	14	8	4	17	8	4
zdarzenie losowe	14	8	26	17	22	49
sytuacja kryzysowa	2	1	3	5	3	7
klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	24	117	0	67	303

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzegomiu.

Liczba rodzin korzystających ze wsparcia z powodu bezrobocia i niepełnosprawności wahała się na przestrzeni rozpatrywanego okresu, odnotowano natomiast spadek liczby rodzin otrzymujących pomoc z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Istotnymi powodami przyznawania mieszkańcom gminy pomocy społecznej były również: ubóstwo oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Problemy rodzin, będące powodem udzielania świadczeń ze strony instytucji pomocy społecznej, wpływały nie tylko na wysokość przyznawanej pomocy finansowej, ale także na rodzaj udzielanego przez Ośrodek Pomocy Społecznej wsparcia. W latach 2018-2020 na terenie gminy najwięcej rodzin (ich liczba systematycznie spadała) korzystało z pomocy finansowej, udzielanej głównie w formie zasiłków. Mieszkańcom gminy przyznawano także wsparcie w formie pracy socjalnej (zmieniająca się liczba rodzin). W nieco mniejszym stopniu mieszkańcom udzielano pomocy rzeczowej. Dane szczegółowe dotyczące form wsparcia, jakiego udzielano mieszkańcom gminy Strzegom w latach 2018-2020, przedstawia kolejna tabela.

Tabela 15. Rodzaje wsparcia udzielanego w gminie przez OPS w latach 2018-2020

formy pomocy	liczba osób, którym przyznano decyzją administracyjną świadczenie			liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
pieniężna	826	663	745	694	652	586	1 309	1 302	1 088
rzeczowa	X	392	261	465	386	258	877	729	430
praca socjalna	X	X	X	488	562	497	914	1 206	926
poradnictwo specjalistyczne	X	X	X	0	x	x	0	x	x
schronienie	14	13	11	14	13	11	15	11	13

usługi opiekuńcze	110	116	106	109	114	104	127	128	122
specjalistyczne usługi opiekuńcze	0	x	x	0	x	x	0	x	x
odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej	27	27	33	X	X	X	X	X	X

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzegomiu.

W 2020 r. w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” pomocą w formie jednego gorącego posiłku dziennie lub świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych objęto 676 mieszkańców Strzegomia. Z pomocy w formie posiłków skorzystały 194 osoby (47 dzieci do 7 roku życia, 140 uczniów do ukończenia szkoły ponadpodstawowej, 7 osób otrzymujących pomoc z art. 7 ustawy o pomocy społecznej). Z zasiłku celowego na dożywianie skorzystało 269 rodzin (średni koszt świadczenia wynosił 203,28 zł.). Wsparciem w formie świadczenia rzeczowego objęto 258 rodzin, wydając w okresie Bożego Narodzenia 250 paczek żywnościowych. Wydano również 168 paczek dla osób korzystających z usług opiekuńczych OPS.

Istotnym narzędziem pracy socjalnej jest **kontrakt socjalny**, czyli umowa zawarta przez pracownika socjalnego z rodziną lub osobą ubiegającą się o pomoc. Celem kontraktu jest przezwyciężenie trudnej sytuacji życiowej i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Kontrakt określa zobowiązania i uprawnienia obu stron, a do wykonywania pewnych działań w oznaczonym terminie zobowiązują się zarówno osoba korzystająca ze świadczeń, jak i pracownik socjalny. W 2018 r. zawarto w gminie 8 kontraktów socjalnych, w 2019 r. 6, a w 2020 r. zawarto 2 kontrakty socjalne.

Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych mogą – zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – otrzymać wsparcie od gminy w postaci opieki **asystenta rodziny**. Asystent przydzielany jest rodzinie na wniosek pracownika socjalnego. Wsparcie kierowane jest do rodzin:

- wieloprotymowych (doświadczających minimum dwu spośród wymienionych w ustawie o pomocy społecznej trudnych sytuacji życiowych), w których wychowują się małoletnie dzieci,
- zagrożonych wykluczeniem społecznym lub wykluczone społecznie (znajdujące się w sytuacji uniemożliwiającej lub znacznie utrudniającej funkcjonowanie rodziny i pełnienie przez jej członków ról społecznych, uczestnictwo w życiu społecznym, prowadzące lub stwarzające zagrożenie dziedziczenia statusu osoby

wykluczonej na następne pokolenia), w których wychowują się małoletnie dzieci, lub których dzieci zostały okresowo umieszczone w pieczy zastępczej.

W gminie Strzegom w 2020 r. ze wsparcia asystenta korzystało 27 rodzin, w tym 12 rodzin zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem rodziny. W ciągu roku zakończono współpracę z 9 rodzinami ze względu na:

- osiągnięcie celów (3 rodziny),
- zaprzestanie współpracy przez rodzinę (3 rodziny),
- brak efektów (3 rodziny).

Poniższa tabela zawiera dane dotyczące pracy asystenta rodziny w gminie.

Tabela 16. Asystentura rodziny w gminie w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba asystentów rodziny	1	2	2
liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	20	19	27
liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny	44	40	57
przeciętny czas pracy z rodziną (miesiące)	15	15	15
koszty ponoszone przez gminę z tytułu zatrudnienia asystenta rodziny (w zł)	57 930	71 754	122 006

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzegomiu.

Gmina jest zobowiązana do zapewnienia czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. Zadania administracji publicznej w tym zakresie realizowane są przez Ośrodek Pomocy Społecznej. Do zadań własnych gminy, nałożonych przez ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, należy m.in.: tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem w placówkach wsparcia dziennego oraz praca z rodziną, a także współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym. Wybrane dane odnoszące się do pieczy zastępczej na terenie gminy prezentuje poniższa tabela.

Tabela 17. Piecza zastępcza w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba dzieci w pieczy zastępczej, za które gmina ponosiła odpłatność	44	32	68
koszty ponoszone przez gminę z tytułu przebywania dzieci w pieczy zastępczej (w zł.)	393 000	493 000	525 789,15
liczba rodzin zastępczych na terenie gminy	34		

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzegomiu.

W uzupełnieniu warto dodać, iż na terenie gminy funkcjonowało w latach 2018-2020 odpowiednio 488, 562 i 497 rodzin wspierających. W 2018 r. objętych wsparciem było 20 rodzin (44 dzieci w rodzinach).

W ramach szeroko rozumianej pomocy społecznej OPS przyznawał mieszkańcom gminy **świadczenia rodzinne**. W latach 2018-2020 wielkość środków finansowych, jakie na ten cel przeznaczano, wzrosła wyraźnie w 2020 r. W rozpatrywanym okresie znacząco zmniejszała się liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie rodzinne. Dane dotyczące wartości, liczby i rodzaju przyznanych świadczeń rodzinnych prezentują poniższe tabele.

Tabela 18. Świadczenia rodzinne w gminie w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
łączna wartość przyznanych świadczeń rodzinnych (w zł)	6 488 866,45	6 476 747,00	6 737 716,00
liczba osób, którym przyznano świadczenie	5 185	2 300	2 026

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzegomiu.

Tabela 19. Rodzaj świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2018-2020

rodzaj świadczenia	liczba przyznanych świadczeń		
	2018	2019	2020
zasiłek rodzinny	17 019	15 973	13 219
dodatek do zasiłku z tytułu urodzenia dziecka	92	101	75
dodatek do zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	477	373	310
dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowania dziecka	834	841	730
dodatek do zasiłku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	915	859	837
dodatek do zasiłku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	1 659	1 574	1 367
dodatek do zasiłku z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	869	752	894
dodatek do zasiłku z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	2 253	2 156	1 955
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	169	164	141
zasiłek pielęgnacyjny	6 523	6 388	6 337
świadczenie pielęgnacyjne	977	1 024	1 195
specjalny zasiłek opiekuńczy	356	292	271
zasiłek dla opiekuna	52	32	12
świadczenie rodzicielskie	907	797	781

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzegomiu.

W latach 2018-2020 spadała liczba przyznanych zasiłków rodzinnych, będących podstawowym świadczeniem rodzinnym, które służy częściowemu pokryciu wydatków na utrzymanie dziecka. Spośród dodatków do zasiłku rodzinnego, najczęściej przyznawano mieszkańcom dodatki: z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego oraz z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego. Poza zasiłkiem rodzinnym, najczęściej wypłacanym mieszkańcom gminy świadczeniem rodzinnym był zasiłek pielęgnacyjny, który przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki dla osoby niezdolnej do samodzielnej egzystencji.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzegomiu przyznawał także **świadczenia alimentacyjne**. Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli ich egzekucja okazała się bezskuteczna. Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 20. Świadczenia alimentacyjne przyznane w gminie w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	208	174	180
liczba przyznanych świadczeń	2 557	2 270	2 224
wielkość wydatków na świadczenia (zł)	980 506	886 880	886 839

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzegomiu.

Na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci wypłacane są również **świadczenia wychowawcze**. Ich celem jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. W 2020 r. w ramach Programu Rodzina 500+ wypłacono rodzinom z gminy świadczenia na łączną kwotę 24 036 308 zł. W 2020 r. ustalone prawo do świadczenia miało 2 851 rodzin. Świadczeniem zostało objętych 4 230 dzieci. Dane w tym zakresie zawiera poniższa tabela.

Tabela 21. Świadczenie wychowawcze przyznane w gminie w 2020 r.

zakres danych	2020
liczba rodzin mających ustalone prawo do świadczenia w 2020 r.	2 851
liczba dzieci objętych świadczeniem (w sumie) w 2020 r.	4 230
wartość (w zł) wypłaconych świadczeń wychowawczych (w sumie)	24 036 308

Dane Urzędu Miejskiego w Strzegomiu.

Szczególną formą wsparcia jest wypłacane na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży świadczenie „**Za życiem**”. Z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, przyznaje się na to dziecko **jednorazowe świadczenie w wysokości 4000 zł**. Świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód. W 2018 r. w gminie przyznano 1 takie świadczenie, w 2019 r. 5, a w 2020 r. świadczenia tego w gminie nie przyznawano.

W 2020 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzegomiu wypłacał świadczenie „**Dobry start**”. Świadczenie w wysokości 300 złotych, bez względu na dochody, otrzymują jednorazowo rodziny na każde dziecko uczące się w szkole. Świadczenie to trafiło do 2 026 rodzin i objęło łącznie 2 710 dzieci, a wartość wypłaconych świadczeń wyniosła 812 100 zł.

W 2020 r. wydano rodzinom z terenu gminy Strzegom 292 **Karty Dużej Rodziny**. Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, w której rodzice (rodzic lub małżonek rodzica) mają na utrzymaniu co najmniej troje dzieci:

1. w wieku do 18. roku życia,
2. w wieku do 25. roku życia w przypadku, gdy dziecko się uczy,
3. bez ograniczeń wiekowych – w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Dane na temat Kart Dużej Rodziny w gminie zawiera tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 22. Karta Dużej Rodziny w gminie w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba wydanych kart	178	531	292
liczba rodzin objętych wsparciem	38	472	598
liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem	120	799	880

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzegomiu.

Pomoc osobom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie świadczy **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w art. 41 nakłada na samorzady lokalne szereg zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu. Na sfinansowanie realizacji tych zadań w gminie zapewniono dodatkowe środki z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych. Poniższe tabele przedstawiają dane dotyczące liczby członków GKRPA, opłat z zezwoleń na sprzedaż alkoholu i wydatków na realizację programu

profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, a także środków finansowych przeznaczonych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie w gminie Strzegom w latach 2018-2020.

Tabela 23. Liczba członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba osób zaangażowanych w prace GKRPA	10	8	8

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Strzegomiu.

Tabela 24. Opłaty z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w gminie w latach 2018-2020

rodzaj	wartość w zł		
	2018	2019	2020
opłaty z zezwoleń na sprzedaż alkoholu	581 175,14	608 822,55	622 203,54

Dane Urzędu Miejskiego w Strzegomiu.

Tabela 25. Środki finansowe przeznaczone w gminie w latach 2018-2020 na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie

wielkość wydatków (w zł)	2018	2019	2020
na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych	371 211,63	444 901,56	589 486,65
na profilaktykę i rozwiązywanie problemów narkomanii	148 940,00	148 752,52	145 998,00
na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	7 661,20	0	10 010,00
razem	527 812,83	593 654,08	745 494,65

Dane Urzędu Miejskiego w Strzegomiu.

Środki finansowe przeznaczane w gminie w latach 2018-2020 na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie rosły z roku na rok. W 2020 r. była to kwota 745 494,65 zł., z czego na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych wydatkowano 589 486,65 zł, a 145 998,00 zł na profilaktykę i rozwiązywanie problemów narkomanii. W latach 2018-2020 członkowie GKRPA przeprowadzali rozmowy interwencyjno-motywuujące z osobami uzależnionymi. GKRPA występowała również do sądu z wnioskami o podjęcie leczenia odwykowego oraz kontaktowała się z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie. Dane w tym zakresie przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela 26. Działalność GKRPA w latach 2018-2020 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w gminie

zakres danych	2018	2019	2020
liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy	22	41	29

interwencyjno-motywujące w związku z nadużywaniem alkoholu			
liczba osób uzależnionych od alkoholu, wobec których GKRPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	16	22	26

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Strzegomiu.

W latach 2018-2020 zmieniała się liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadzała rozmowy interwencyjno-motywujące w związku z nadużywaniem alkoholu. W analizowanym okresie rosła liczba osób uzależnionych, wobec których Komisja występowała z wnioskami do sądu o podjęcie obowiązkowego leczenia odwykowego.

Tabela 27. Działania podjęte w gminie przez GKRPA w latach 2018-2020 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemu przemocy w rodzinie

zakres danych	2018	2019	2020
liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	4	13	10
liczba sprawców przemocy w rodzinie, przeciwko którym GKRPA złożyła zawiadomienie do prokuratury o przestępstwie	0	0	0

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Strzegomiu.

W analizowanym okresie GKRPA skontaktowała się z 27 osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie, nie składała wobec sprawców przemocy w rodzinie zawiadomienia do prokuratury o popełnieniu przestępstwa.

Istotną rolę w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie pełni **Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.**

Funkcjonowanie w gminie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie reguluje nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z 2010 roku. Zadaniem Zespołu jest podejmowanie działań mających na celu ochronę osób doznających przemocy w rodzinie w tym realizacja procedury „Niebieskie Karty”. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele policji, ośrodka pomocy społecznej, oświaty, ochrony zdrowia, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, prokuratury czy organizacji pozarządowych. Głównym celem działalności Zespołu Interdyscyplinarnego jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia osób zagrożonych przemocą.

W ujawnionych przypadkach stosowania przemocy w rodzinie lub uzasadnionego podejrzenia, że w danej rodzinie dochodzi do przemocy, prowadzone są działania na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty”, a także Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 31 marca 2011 r. w sprawie

procedury przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie.

Procedurę kończy się po zrealizowaniu opracowanego przez grupę roboczą Zespołu Interdyscyplinarnego indywidualnego planu pomocy dla rodziny lub po ustaniu przemocy w rodzinie oraz w przypadku rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań. Szczegółowe dane na temat działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Strzegom oraz działań korekcyjno-edukacyjnych podejmowanych wobec sprawców przemocy w rodzinie przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 28. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba członków Zespołu Interdyscyplinarnego	13	13	11
liczba spotkań ZI w ciągu roku	4	4	3
liczba spotkań grup roboczych	225	225	294
liczba złożonych do ZI „Niebieskich Kart”	57	55	91
w tym sporządzone przez Policję	50	38	87
w tym sporządzonych przez pracowników socjalnych	7	4	2
liczba zamkniętych „Niebieskich Kart”	61	65	65
liczba spraw toczących się w ZI z lat wcześniejszych	69	55	87
liczba spraw sądowych	6	3	4
zakończonych wyrokiem	2	1	2
skazującym na osadzenie w zakładzie karnym	1	b.d.	1
zakończonych wyrokiem w zawieszeniu	1	1	0
umorzonych	4	1	1

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Strzegom.

Tabela 29. Działania korekcyjno-edukacyjne wobec sprawców przemocy w gminie w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba sprawców przemocy domowej oraz osób przejawiających zachowania agresywne z terenu gminy objętych działaniami korekcyjno-edukacyjnymi	9	11	13

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Strzegom.

W roku 2020 do ZI złożono znacznie więcej „Niebieskich Kart” niż w dwóch poprzednich latach – w sumie 91, przy czym liczba zamkniętych „Niebieskich Kart” była taka sama, jak

w roku 2019 –65. Odbyło się również więcej spotkań grup roboczych. Wobec sprawców przemocy w rodzinie w gminie Strzegom były podejmowane działania korekcyjno-edukacyjne. W poszczególnych latach objętych analizą podjęto takie działania wobec odpowiednio: 9, 11 i 13 osób.

Osobom i rodzinom z terenu gminy dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie pomoc świadczy Ośrodek Pomocy Społecznej. Wsparcia z powodu alkoholizmu udzielono 50 rodzinom (60 osobom w rodzinach) w 2018 r., 44 rodzinom (52 osobom w rodzinach) w 2019 r. i 69 rodzinom (115 osobom w rodzinach) w 2020 r.. Wsparcie ze względu na przemoc w rodzinie przyznawano w latach 2019 i 2020 3 i 2 rodzinom (odpowiednio: 7 i 14 osobom w rodzinach).

Poniższa tabela przedstawia listę podmiotów wspierających rodziny i dzieci z gminy Strzegom działających na jej terenie.

Tabela 30. Jednostki wsparcia z gminy, z oferty których korzystali mieszkańcy gminy w 2020 r.

lp.	nazwa instytucji	adres
1.	Urząd Miejski w Strzegomiu	
2.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Rynek 38, 58-150 Strzegom
3.	Ośrodek Pomocy Społecznej	
4.	Zespół Interdyscyplinarny	ul. Armii Krajowej 23, 58-150 Strzegom
5.	Komisariat Policji	ul. Czerwonego Krzyża 1, 58-150 Strzegom
6.	Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Strzegom im. Elizy Orzeszkowej	ul. Świdnicka 21, 58-150 Strzegom
7.	Strzegomskie Centrum Kultury	ul. Paderewskiego 36, 58-150 Strzegom
8.	NZOZ „Zdrowie”	ul. Kościelna 4, 58-150 Strzegom
9.	Centrum Medyczno-Diagnostyczne	ul. Witosa 7, 58-150 Strzegom
10.	Powiatowy Urząd Pracy w Świdnicy Filia w Strzegomiu	ul. Bohaterów Getta 26, 58-150 Strzegom
11.	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2 im. Mikołaja Kopernika	ul. A Mickiewicza 1, 58-150 Strzegom
12.	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 3 im. Henryka Sienkiewicza	ul. Brzegowa 1, 58-150 Strzegom
13.	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4	ul. Wojska Polskiego 3-5, 58-150 Strzegom
14.	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Jaroszowie	58-120 Jaroszków 98
15.	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Stanowicach	ul. Świebodzka 5-9, 58-150 Strzegom
16.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Goczałkowie	ul. Szkolna 1, 58-150 Goczałków
17.	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II	ul. S. Żeromskiego 22, 58-150 Kostrza

	w Kostrzy	
18.	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Olszanach	58-150 Olszany 138
19.	Dzienny Dom Pobytu Senior-Wigor	ul. Armii Krajowej 23, 58-150 Strzegom
20.	Centrum Aktywności Społecznej „Karmel”	ul. T. Kościuszki 2, 58-150 Strzegom
21.	Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej	
22.	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci	Plac Jana Pawła II 10, 58-150 Strzegom
23.	Punkt Konsultacyjny	
24.	Punkt Interwencji Kryzysowej	
25.	Grupa Samopomocowa AA „Krokus”	ul. Armii Krajowej 23, 58-150 Strzegom
26.	Warsztat Terapii Zajęciowej	Al. Wojska Polskiego 16, 58-150 Strzegom
27.	Świetlice gminne (23)	

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzegomiu.

Poniższe tabele przedstawiają informacje na temat placówek opieki nad małymi dziećmi, placówek systemu oświaty oraz placówek kultury, sportu i rekreacji funkcjonujących na terenie gminy w 2020 r.

Tabela 31. Wykaz placówek opieki nad małymi dziećmi i placówek systemu oświaty działających w gminie w roku szkolnym 2019/2020

lp.	nazwa placówki	adres
1.	Żłobek nr 1	ul. T. Kościuszki 51, 58-150 Strzegom
2.	Żłobek nr 2	ul. Jeleniogórska 19, 58-150 Strzegom
3.	Przedszkole nr 1 z oddziałem integracyjnym	ul. T. Kościuszki 51, 58-150 Strzegom
4.	Publiczne Przedszkole nr 2	ul. A. Mickiewicza 2a, 58-150 Strzegom
5.	Publiczne Przedszkole nr 3	ul. Parkowa 8, 58-150 Strzegom
6.	Publiczne Przedszkole nr 4	ul. Jeleniogórska 19, 58-150 Strzegom
7.	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2 im. Mikołaja Kopernika	ul. A. Mickiewicza 1, 58-150 Strzegom
8.	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 3 im. Henryka Sienkiewicza	ul. Brzegowa 1, 58-150 Strzegom
9.	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4 w Strzegomiu	ul. Wojska Polskiego 3-5, 58-150 Strzegom
10.	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Jaroszowie	58-120 Jarosów 98
11.	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Stanowicach	ul. Świebodzka 5-9, 58-150 Strzegom
12.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Goczałkowie	ul. Szkolna 1, 58-150 Goczałków
13.	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Kostrzy	ul. S. Żeromskiego 22, 58-150 Kostrza

14.	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Olszanach	58-150 Olszany 138
-----	---	--------------------

Dane Urzędu Miejskiego w Strzegomiu.

Tabela 32. Wykaz placówek kultury, sportu i rekreacji w gminie.

lp.	nazwa placówki	adres
1.	Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Strzegom im. Elizy Orzeszkowej	ul. Świdnicka 21-23, 58-150 Strzegom
2.	Strzegomskie Centrum Kultury	ul. I. Paderewskiego 36, 58-150 Strzegom
3.	Ośrodek Sportu i Rekreacji Sp. z o.o.	ul. A Mickiewicza 2, 58-150 Strzegom

Dane Urzędu Miejskiego w Strzegomiu.

W 2020 r. na terenie gminy Strzegom funkcjonowało 7 parafii Kościoła rzymskokatolickiego. Dane dotyczące parafii w gminie zawiera poniższa tabela.

Tabela 33. Parafie rzymskokatolickie na terenie gminy

lp.	nazwa	adres
1.	Parafia Świętych Apostołów Piotra i Pawła, Bazylika kolegiacka	ul. Jana Pawła II 10, 58-150 Strzegom
2.	Parafia Zbawiciela Świata i Matki Bożej Szkaplerznej	ul. T. Kościuszki 4, 58-150 Strzegom
3.	Parafia Chrystusa Króla	ul. Strzegomska 20, 58-152 Goczałków
4.	Parafia Św. Jana Chrzciciela	58-120 Jarosów 49
5.	Parafia Św. Trójcy	Olszany 44, 58-150 Strzegom
6.	Parafia NMP Różańcowej	ul. Świdnicka 4, 58-152 Rogoźnica
7.	Parafia Najświętszego Serca Pana Jezusa	ul. Świebodzka 33A, 58-150 Stanowice

Dane Urzędu Miejskiego w Strzegomiu.

Wszystkie wymienione parafie z terenu gminy wchodzą w skład diecezji świdnickiej, należą zaś do dekanatu strzegomskiego. Przy parafii Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Strzegomiu działa stołówka charytatywna, z której korzystają potrzebujący, m.in. podopieczni Ośrodka Pomocy Społecznej; dziennie wydaje się tam ok. 220 posiłków.

2.3.2. JEDNOSTKI WSPARCIA SPOZA GMINY

Mieszkańcy gminy korzystają ze wsparcia **Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy**. Dane dotyczące działalności PCPR w zakresie pieczy zastępczej w latach 2019-2020 przedstawia tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 34. Działalność PCPR-u w odniesieniu do mieszkańców gminy w zakresie pieczy zastępczej w latach 2019-2020

zakres danych	2019	2020
liczba dzieci z gminy zgłoszonych do adopcji	1	3
liczba dzieci z gminy adoptowanych	1	1
liczba dzieci z gminy umieszczonych w rodzinach zastępczych	4	6
liczba dzieci z gminy umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	9	9
liczba dzieci z gminy przebywających w rodzinach zastępczych	21	28
liczba dzieci z gminy przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	24	28
liczba rodzin zastępczych, które objęły opieką dzieci z gminy	3	5
liczba usamodzielnianych dzieci z gminy	2	5
liczba dzieci, które powróciły do rodzin biologicznych	1	2

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy.

Mieszkańcy gminy korzystali także ze wsparcia Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Świdnicy. Dane w tym zakresie zawiera poniższa tabela.

Tabela 35. Orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności wydane mieszkańcom gminy w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba orzeczeń o niepełnosprawności wydanych mieszkańcom gminy	469	435	485
liczba orzeczeń o stopniu niepełnosprawności wydanych mieszkańcom gminy	2 190	2 498	2 156
w tym o znacznym stopniu niepełnosprawności	606	730	577
w tym o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności	887	1 010	904
w tym o lekkim stopniu niepełnosprawności	697	758	675

Dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Świdnicy.

Pomoc osobom niepełnosprawnym świadczy Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzegomiu. W 2020 r. OPS przyznał 837 świadczeń w postaci dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego dla rodzin z terenu gminy na łączną kwotę 84 970,38 zł. Ważnymi świadczeniami dla rodzin dotkniętych problemem niepełnosprawności były także zasiłki pielęgnacyjne i świadczenia pielęgnacyjne. Dane dotyczące liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności prezentuje poniższa tabela.

Tabela 36. Rodziny w gminie korzystające z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba rodzin	178	181	148
liczba osób łącznie w rodzinach	265	309	220

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzegomiu.

Dzieci i rodziny z gminy Strzegom objęte wsparciem **Zespołu Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Świdnicy**. Do poradni zazwyczaj kierują uczniów nauczyciele, którzy zauważyli u dzieci niepokojące objawy lub zachowania. Dzieci i młodzież mogą korzystać z usług specjalistów – m.in. psychologa, pedagoga, terapeuty oraz logopedy.

W roku szkolnym 2019/2020 pracownicy Poradni objęli wsparciem 8 dzieci z terenu gminy. Dzieci, z uwagi na konieczność rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, uczestniczyły w diagnozie psychologicznej, pedagogicznej i logopedycznej. Działania te zakończono wydaniem opinii poradni o wczesnym wspomaganium lub orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego. Niektóre dzieci zostały objęte terapią logopedyczną i EEG Biofeedback.

Poniższa tabela przedstawia rozszerzony wykaz podmiotów wspierających rodziny i dzieci z gminy usytuowanych poza jej terenem.

Tabela 37. Jednostki wsparcia spoza gminy, z oferty których korzystali mieszkańcy gminy w 2020 r.

nazwa instytucji	adres
Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych	ul. Pionierów Ziemi Świdnickiej 14, 58-100 Świdnica
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	ul. Wałbrzyska 15, 58-100 Świdnica
Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności	ul. Wałbrzyska 15, 58-100 Świdnica
Sąd Rejonowy, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej	ul. Okulickiego 2-4, 58-100 Świdnica
Powiatowy Urząd Pracy	ul. M. Skłodowskiej-Curie 5, 58-100 Świdnica
Powiatowa Komenda Policji	ul. Jagiellońska 23, 58-100 Świdnica
Ośrodek Interwencji Kryzysowej	ul. S. Żeromskiego 16, 58-100 Świdnica
Diecezjalna Specjalistyczna Poradnia Rodzinna	ul. Budowlana 6, 58-100 Świdnica
Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Oświatowo-Wychowawczych im. Teresy Kras.	ul. Kościelna 5A lok. 1, 20-307 Lublin

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzegomiu.

2.4. BADANIA ANKIETOWE

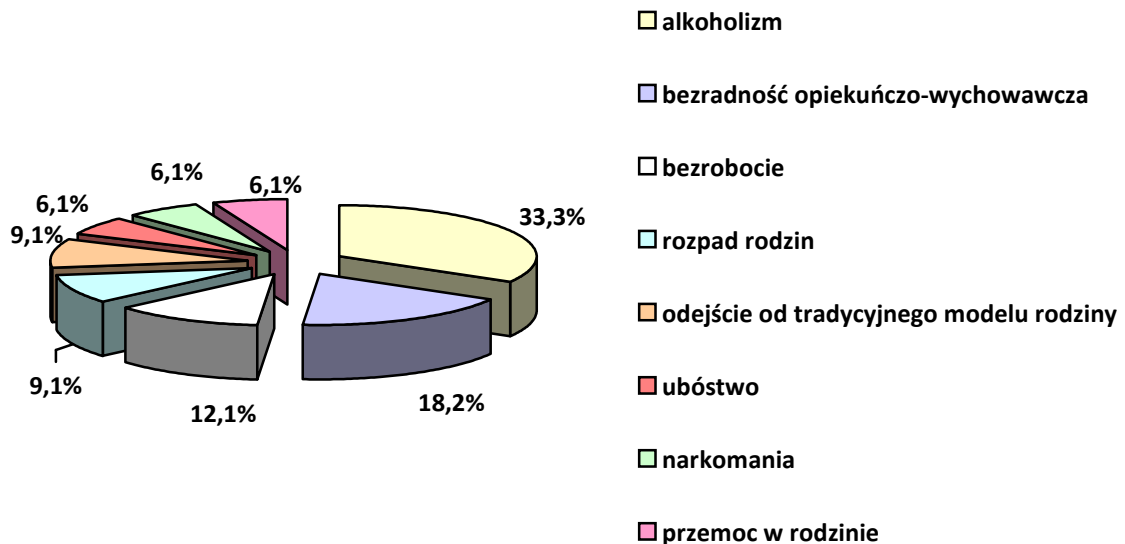
Analiza sytuacji rodziny i dziecka w środowisku lokalnym została pogłębiona z pomocą badań ankietowych przeprowadzonych wśród mieszkańców oraz w placówkach oświatowych funkcjonujących na terenie gminy.

2.4.1. BADANIA ANKIETOWE PRZEPROWADZONE WŚRÓD MIESZKAŃCÓW

Do analizy przedłożono 18 wypełnionych anonimowo ankiet, w których badani odnieśli się do wybranych zagadnień dotyczących sytuacji społecznej w gminie.

Respondentów ankiety poproszono o wskazanie najbardziej widocznych w gminie problemów mających wpływ na funkcjonowanie rodzin. Pytanie to miało charakter półotwarty, z możliwością dokonania wielokrotnego wyboru. Ankietowani najczęściej wskazywali alkoholizm i bezradność opiekuńczo-wychowawczą, a następnie: bezrobocie, rozpad rodzin, odejście od tradycyjnego modelu rodziny. W dalszej kolejności ankietowani mieszkańcy gminy wymieniali m. in. ubóstwo i narkomanię. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 1. Jakie problemy, niekorzystne zjawiska najbardziej uwidaczniają się w gminie i rzutują na prawidłowe funkcjonowanie rodzin?

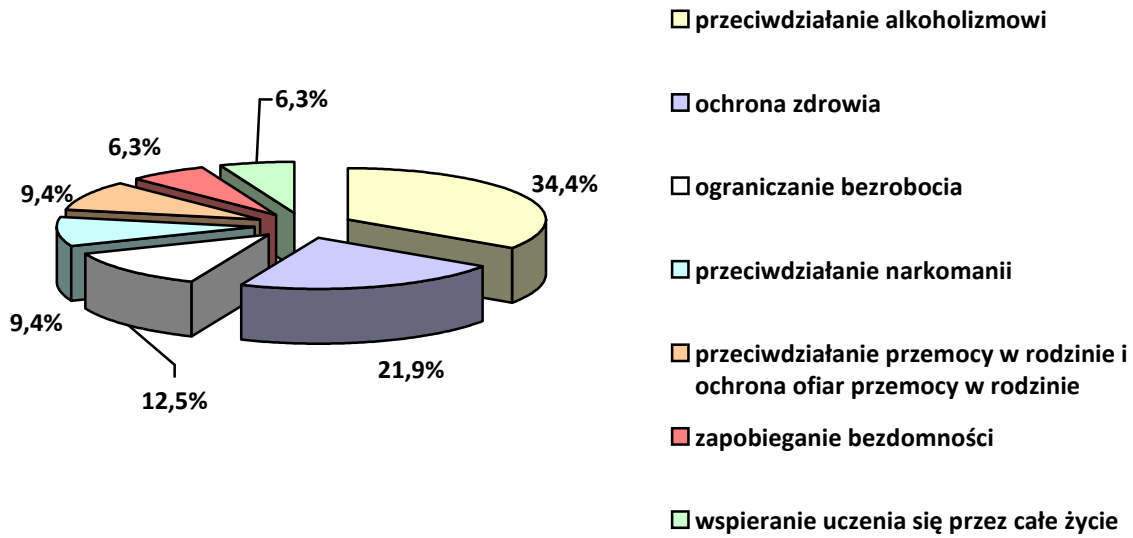

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Uczestników badania ankietowego poproszono także o wskazanie obszarów, w których podejmowane na terenie gminy działania są, według nich, najbardziej niezadowolające. Respondenci mieli przy tym możliwość wyboru więcej niż jednej odpowiedzi spośród zaproponowanych w diagramie obszarów tematycznych. Zdaniem ankietowanych najbardziej niezadowolające są działania podejmowane w zakresie

przeciwdziałania alkoholizmowi, działania w obszarze ochrony zdrowia oraz te mające na celu ograniczanie bezrobocia. Wymieniono również m. in. przeciwdziałanie narkomanii, przemocy w rodzinie i ochronę ofiar przemocy w rodzinie. Wykres zamieszczony poniżej ilustruje rozkład uzyskanych odpowiedzi.

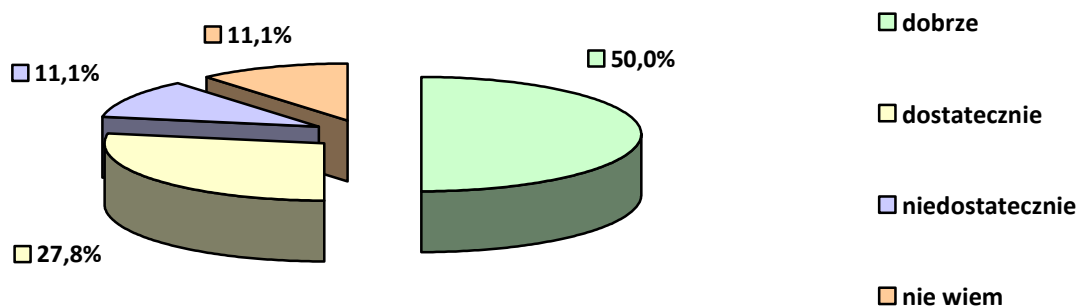
Wykres 2. W jakich Pani/Pana zdaniem obszarach działania podejmowane na terenie gminy i skierowane do rodzin bądź oferowane im wsparcie są najbardziej niezadowolające?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Dane pozyskane z badania ankietowego pozwoliły poznać opinie mieszkańców gminy na temat oferty edukacyjnej oraz zaspokajania potrzeb w zakresie opieki przedszkolnej i opieki nad dziećmi do lat 3. Rozkład uzyskanych odpowiedzi z ocenami oferty w zakresie edukacji w gminie ilustruje poniższy wykres

Wykres 3. Jak Pani/Pan ocenia ofertę w zakresie edukacji w gminie, biorąc pod uwagę jej poziom, jakość, zaspokojenie oczekiwań i potrzeb?

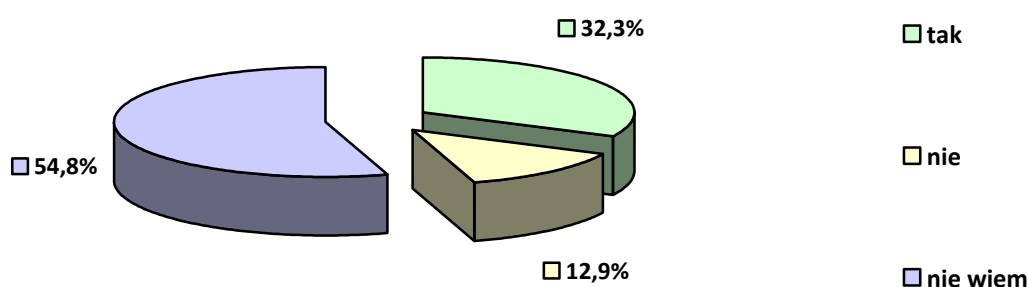

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Zdecydowana większość uczestników badania pozytywnie (dobrze lub dostatecznie) oceniła jakość oferty edukacyjnej szkół w gminie. Jednocześnie ok. 11% było przeciwnego zdania, taki sam odsetek ankietowanych nie potrafił udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Jeśli chodzi o ofertę w zakresie opieki przedszkolnej, to blisko 28% ankietowanych stwierdziło, że zaspokaja ona potrzeby mieszkańców. 33,3% badanych wyraziło odmienną opinię. Jednocześnie blisko 39% respondentów nie potrafiło jednoznacznie wypowiedzieć się w tej kwestii. Odpowiedzi ilustruje poniższy wykres

Wykres 4. Czy Pani/Pana zdaniem oferta opieki przedszkolnej w gminie zaspokaja potrzeby mieszkańców?

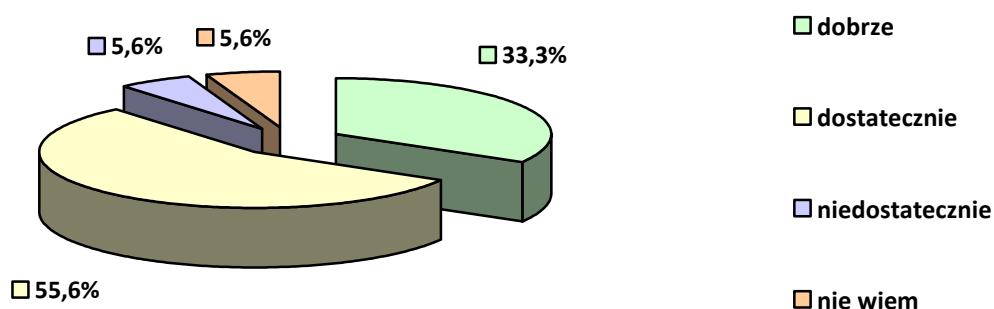

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Opinie na temat oferty w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3 przedstawiały się nieco inaczej. Niezaspokojenie potrzeb w tym zakresie stwierdziło 44,4% ankietowanych. Taka sama grupa badanych nie przedstawiła opinii w tej sprawie, a 11,1% respondentów uznało, że opieka żłobkowa jest w gminie wystarczająca.

Badanie ankietowe uwzględniało również ocenę oferty kulturalnej w gminie. Pozytywnie oceniła tę ofertę przeważająca część ankietowanych mieszkańców. Przeciwnego zdania było niespełna 6% respondentów, tyle samo wybrało odpowiedź „nie wiem”. Poniższy wykres ilustruje rozkład odpowiedzi.

Wykres 5. Jak Pani/Pan ocenia atrakcyjność i jakość oferty kulturalnej gminy

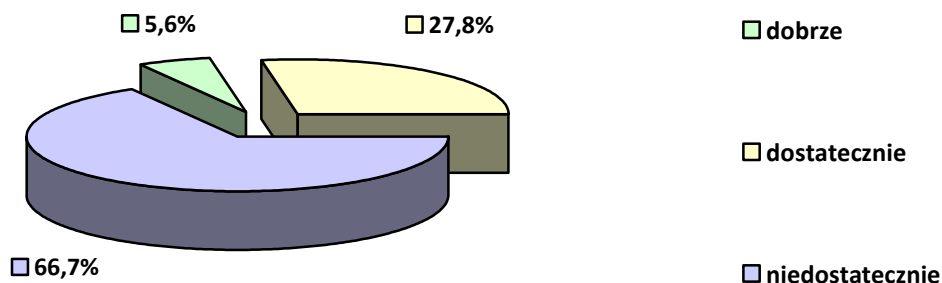

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Jeśli chodzi o ofertę sportowo-rekreacyjną, to została pozytywnie oceniona przez ponad 80% respondentów, pozostali ankietowani stwierdzili, że oferta jest niedostateczna.

Ocenie respondentów poddano także ofertę w zakresie ochrony zdrowia w gminie. Mieszkańcy gminy biorący udział w badaniu ankietowym dość krytycznie odnieśli się do tej kwestii, ich opinie były w większości (ponad 66%) negatywne, 5,6% badanych dobrze oceniło ofertę w zakresie ochrony zdrowia, a ponad 27,8% dostatecznie. Poniższy wykres jest ilustracją rozkładu uzyskanych odpowiedzi.

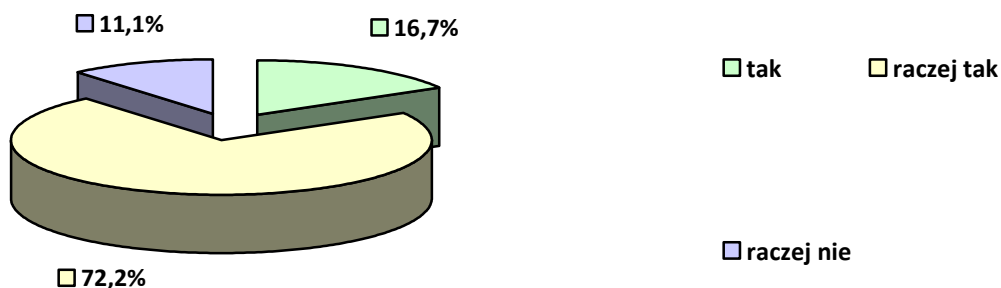
Wykres 6. Jak Pani/Pan ocenia dostępną w gminie ofertę w zakresie ochrony zdrowia?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym

W badaniu poruszono także kwestię poczucia bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania. Zdecydowana większość ankietowanych stwierdziła, że w miejscu zamieszkania czuje się bezpiecznie lub raczej bezpiecznie. Przeciwną opinię wyraziło 11,1% badanych. Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 7. Czy czuje się Pani/Pan bezpiecznie w miejscu zamieszkania?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

W ankiecie znalazło się również pytanie pozwalające badanym wskazać działania i inicjatywy, jakie należałoby podjąć w gminie, aby poprawić funkcjonowanie rodzin na jej terenie. Odpowiadając, ankietowani szczególnie nacisk położyli na przeciwdziałanie bezrobociu i alkoholizmowi oraz rozwiązywanie problemów rodzin dotkniętych uzależnieniami i przemocą domową. Wskazano na potrzebę aktywizacji zawodowej i szkolenia bezrobotnych, zapewnienia dostępu do terapii uzależnień, organizowania „szkoły dla rodziców” w celu wzmocnienia umiejętności i kompetencji wychowawczych. Za istotne uznano ułatwienie dostępu do specjalistycznej opieki medycznej oraz pomocy psychologa. Ankietowani chcieliby także większej liczby miejsc w żłobkach oraz większej liczby mieszkań socjalnych, a także sprawnej komunikacji umożliwiającej dojazd do pracy. Niektórzy zwrócili uwagę na konieczność monitorowania i weryfikowania przyznawanej pomocy społecznej i świadczeń socjalnych.

Uczestnicy badania wskazywali również działania, jakie należy podjąć w gminie, aby poprawić sytuację dzieci i młodzieży. Za najważniejsze uznano rozszerzenie i dostosowanie do oczekiwań oferty bezpłatnych zajęć pozalekcyjnych, pozaszkolnych i spędzania czasu wolnego. Za ważne uznano zorganizowanie specjalistycznych placówek opieki i wsparcia socjoterapeutycznego dla dzieci z rodzin dotkniętych przemocą i uzależnieniami. Istotne jest także w tym kontekście prowadzenie zajęć profilaktyczno-edukacyjnych w zakresie uzależnień i przemocy dla dzieci i rodziców. Należałoby również zapewnić dzieciom i młodzieży ze wsi dojazd do placówek kultury, sportu i rekreacji w Strzegomiu.

Wśród instytucji i organizacji z terenu gminy, które mogą w największym stopniu przyczynić się do złagodzenia bądź rozwiązania problemów rodzin i dzieci, wymieniono: Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe i wychowawcze, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Caritas, Klub Abstynenta i Policję.

Odnosząc się do sytuacji rodzin i dzieci zamieszkujących w gminie, ankietowani zwracali uwagę na problem uzależnień i przemocy domowej, niewydolność wychowawczą rodziców i trudny dostęp do specjalistycznej interdyscyplinarnej pomocy dla rodzin w kryzysie. Podkreślano brak mieszkań komunalnych i socjalnych. Respondenci zauważyli również coraz niższy poziom aktywności zawodowej wśród ludzi młodych i niewystarczające działania w tym obszarze. Ankietowani zwrócili także uwagę na nieadekwatną do potrzeb ofertę spędzania czasu dla seniorów.

2.4.2. BADANIA ANKIETOWE W PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH

Analizie sytuacji dziecka i rodziny w gminie posłużyły również badania ankietowe przeprowadzone w funkcjonujących na jej terenie placówkach systemu oświaty. Pomogły one zdiagnozować środowisko szkolne i rodzinne uczniów m.in. pod kątem występowania negatywnych zachowań i zjawisk o cechach patologii społecznej, nadto pozwoliły uzyskać informacje na temat prowadzonych w szkołach działań opiekuńczo-wychowawczych, i profilaktycznych. Do analizy przedłożono 6 ankiet przekazanych z następujących placówek:

- Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2 im. Mikołaja Kopernika w Strzegomiu (liczba uczniów: 639, liczba nauczycieli: 59)
- Publiczna Szkoła Podstawowa nr 3 im. Henryka Sienkiewicza w Strzegomiu (liczba uczniów: 193, liczba nauczycieli: 34)
- Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4 im. Kornela Makuszyńskiego w Strzegomiu (liczba uczniów: 491, liczba nauczycieli: 50)
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Goczałkowie (liczba uczniów: 97, liczba nauczycieli: 16)
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Kostrzy (liczba uczniów: 123, w tym 36 w oddziale przedszkolnym, liczba nauczycieli: 18)
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy Zespół Szkolno-Przedszkolny w Stanowicach (liczba uczniów: 86, liczba nauczycieli: 19)

Zasoby i oferta szkolna

Z analizy ankiet wynika, iż wszystkie szkoły zatrudniają pedagoga oraz logopedę, 4 z nich psychologa, a także pielęgniarkę, 3 doradcę zawodowego. Uczniowie 5 placówek mogą korzystać z sali gimnastycznej i boiska sportowego, wszystkie szkoły zapewniają dostęp do Internetu. Szkoły oferują opiekę świetlicową oraz nauczanie indywidualne (4 placówki) oraz zajęcia przeznaczone dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Wymieniono wśród nich zajęcia wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, socjoterapeutyczne, psychoterapeutyczne, rewalidacyjne, także zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne.

Zajęcia dodatkowe proponowane w szkołach

Szkoły z terenu gminy mają w swojej ofercie zajęcia dodatkowe. Znalazły się wśród nich rozliczne koła rozwijające zainteresowania i predyspozycje uczniów: koła przedmiotowe, językowe, muzyczne, informatyczne, szachowe, artystyczne, sportowe oraz szkolne koło wolontariatu.

...nnym uczniów

...wstępowanie negatywnych zachowań w społeczności
...społecznie niepożądanych w otoczeniu domowym
...liczbę ujawnionych przypadków. Problemy, które
...uczniów i ich rodziny, identyfikowano w dwójki
...obejmujące 12 i 6 zmiennych oraz odpowiadając
...lając subiektywnie stopień natężenia występujących
...Uzyskane na podstawie analizy ankiet informacje

...jące w społeczności uczniowskiej w roku szkolnym

wykorzystywanie seksualne dzieci	0
przestępczość	3

Dane z badań ankietowanych przeprowadzonych w placówkach oświatowych gminy.

W otoczeniu szkolnym uczniów odnotowano 30 przypadków wymagających nadzoru kuratora sądowego, 22 przypadki agresji i przemocy w grupie rówieśniczej, 18 przypadków palenia papierosów, 8 przypadków dyskryminacji w grupie rówieśniczej, 4 przypadki niszczenia mienia i 3 przypadki autoagresji.

Wśród dysfunkcji i patologii ujawnionych w środowisku rodzinnym uczniów stwierdzono 26 przypadków bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, 11 przypadków zaniedbania, po 4 przypadki uzależnień i przemocy w rodzinie i 3 przypadki przestępczości.

Przedstawiciele 4 badanych placówek nie zauważyli wzrostu negatywnych zachowań wśród uczniów w ciągu ostatnich trzech lat ani większej liczby dysfunkcji występujących w rodzinach dzieci i uczniów. W 1 ankiecie odnotowano zauważalny wzrost wymienionych zjawisk i w 1 jednej ankiecie nie zaznaczono jednoznacznej odpowiedzi.

Współpraca placówek z rodzicami uczniów przybiera różne formy i została oceniona pozytywnie przez wszystkich uczestników badania.

Współpraca placówek z instytucjami i organizacjami jest zdaniem przedstawicieli szkół zadowolająca. Do podmiotów, z którymi placówki najczęściej współpracują, uczestnicy badania zaliczyli: Samorząd, Ośrodek Pomocy Społecznej, Bibliotekę, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną, kuratorów sądowych, Sąd Rejonowy, Policję, Sanepid, organizacje pozarządowe.

Pomoc, jaką placówki oferują uczniom z rodzin ubogich, opiera się o współpracę z Ośrodkiem Pomocy Społecznej i polega przede wszystkim na zapewnieniu bezpłatnego dożywiania, wypożyczanie sprzętu do nauki zdalnej, jak również pomocy materialnej – stypendiów, i paczek przygotowanych w ramach akcji charytatywnych.

Pomoc, jaką placówki oferują uczniom z rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi, dotkniętymi problemami uzależnień, przemocy w rodzinie przebiega we współpracy z instytucjami pomocowymi. Umożliwiany jest kontakt ze specjalistami – pedagogami i psychologami, zapewniana jest informacja o dostępnych formach pomocy i odpowiednich instytucjach pomocowych, prowadzona jest także pedagogizacja rodziców.

Usprawnienie funkcjonowania placówek oraz poprawa efektywności procesu edukacji i wychowania wymaga, zdaniem uczestników badania, zintensyfikowania współpracy z rodzicami i środowiskami lokalnymi, zwiększenia liczby zajęć dodatkowych,

warsztatów, szkoleń i zajęć profilaktycznych dla uczniów, rodziców i nauczycieli, a także doposażenia szkoły w sprzęt i pomoce naukowe.

2.5. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT (jej nazwa to akronim angielskich słów: Strengths – mocne strony, Weaknesses – słabe strony, Opportunities – szanse i Threats – zagrożenia) pozwala oszacować potencjał, jakim się dysponuje, oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom społeczności lokalnej. Przedstawiona poniżej analiza została przeprowadzona w ujęciu: mocne strony i słabe strony to czynniki zależne od nas (te, na które mamy wpływ planistyczny i zarządczy), a szanse i zagrożenia, to czynniki obiektywne, na które nie mamy bezpośredniego wpływu sprawczego. Przedmiotem analizy stały się następujące obszary problemowe: **rodzina, dzieci i młodzież, przemoc w rodzinie; zdrowie, uzależnienia, bezpieczeństwo publiczne; kapitał społeczny i ludzki.**

RODZINA, DZIECI I MŁODZIEŻ, PRZEMOC W RODZINIE	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • analizowanie problemów rodzin, dzieci i młodzieży w gminie • wsparcie asystenta rodziny dla rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi • zapewnianie dostępu do poradnictwa specjalistycznego dla rodzin wymagających tej formy wsparcia • analizowanie potrzeb osób samotnie wychowujących dzieci • monitorowanie zapotrzebowania na opiekę przedszkolną • funkcjonowanie w gminie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży • monitorowanie zapotrzebowania na opiekę nad dziećmi do lat 3 • dysponowanie przez szkolnictwo w gminie kadrą i bazą dydaktyczną zapewniającą właściwy rozwój uczniów • odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie • zapewnianie pomocy i wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie na terenie gminy • inicjowanie akcji uwrażliwiających społeczność lokalną na problemy przemocy w rodzinie 	<ul style="list-style-type: none"> • niezaspokajająca potrzeb mieszkańców, oferta w zakresie opieki przedszkolnej oraz żłobkowej • niewystarczająca liczebność kadry pracującej z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • zaspokajająca potrzeby mieszkańców, oferta w zakresie opieki przedszkolnej 	<ul style="list-style-type: none"> • nasilająca się skala problemów mających wpływ na prawidłowe funkcjonowanie

<ul style="list-style-type: none"> • sytuacja finansowa gminy pozwalająca na zaspokajanie potrzeb w zakresie edukacji • zmniejszające się społeczne przyzwolenie na stosowanie przemocy w rodzinie 	<p>rodzin</p> <ul style="list-style-type: none"> • wzrastająca liczba rodzin wymagających wsparcia w postaci poradnictwa specjalistycznego oraz rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi • zwiększająca się liczba osób samotnie wychowujących dzieci • rosnąca liczba przypadków przemocy w rodzinie na terenie gminy
--	---

Analiza uwarunkowań dla obszaru **rodzina, dzieci i młodzież, przemoc w rodzinie** zwraca uwagę na wskazane wyłącznie mocne strony: analizowanie problemów rodzin, dzieci i młodzieży w gminie, wsparcie asystenta rodziny dla rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, zapewnianie dostępu do poradnictwa specjalistycznego dla rodzin wymagających tej formy wsparcia, monitorowanie zapotrzebowania na opiekę przedszkolną, dysponowanie przez szkolnictwo kadrami i bazą dydaktyczną zapewniającą właściwy rozwój uczniów, odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie, zapewnianie pomocy i wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.

Dostrzegane mocne strony w powiązaniu z akcentowanymi szansami nie mogą jednak przesłonić ciężaru gatunkowego licznych zagrożeń, z jakimi należy się zmierzyć. Są to m. in.: nasilająca się skala problemów mających wpływ na funkcjonowanie rodzin, rosnąca liczba rodzin wymagających specjalistycznego poradnictwa oraz zwiększająca się liczba osób samotnie wychowujących dzieci, niewystarczająca oferta opieki przedszkolnej i żłobkowej. Szczególną uwagę należy zwrócić na rosnącą liczbę przypadków przemocy w rodzinie przy jednoczesnych brakach kadrowych – to kwestie, które powinny niepokoić i które należy uwzględnić w programowaniu działań w tym obszarze.

ZDROWIE, UZALEŻNIENIA, BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • zapewnienie mieszkańcom dostępu do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej • inicjowanie przedsięwzięć propagujących zdrowy styl życia • podejmowanie przez samorząd gminy działań na rzecz poprawy stanu środowiska naturalnego • zapewnianie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień dostępu do pomocy psychospołecznej i prawnej • odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami uzależnionymi • realizowanie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych i edukacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • niewystarczające zabezpieczenie finansowe i lokalowe dla zapewnienia odpowiedniego dostępu do świadczeń podstawowej opieki zdrowotnej

<p>w obszarze uzależnień wśród uczniów</p> <ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie w placówkach oświatowych programów profilaktyczno-edukacyjnych poświęconych przestępczości i jej negatywnym skutkom społecznym • podejmowanie przez samorząd działań na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa w gminie oraz realizowanie inwestycji podnoszących poziom bezpieczeństwa na drodze 	
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • wzrastające zainteresowanie zdrowym trybem życia wśród mieszkańców • poprawa stanu środowiska naturalnego w gminie w ostatnich latach • rosnący poziom bezpieczeństwa mieszkańców gminy oraz poziom bezpieczeństwa na drodze 	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększająca się liczba osób uzależnionych i współuzależnionych wymagających wsparcia • wzrastające zapotrzebowanie na zwiększenie liczby osób pracujących z osobami uzależnionymi • rosnąca liczba nieletnich sięgających po narkotyki lub alkohol • zwiększające się zagrożenie przestępczością wśród nieletnich

Analiza uwarunkowań dla obszaru **zdrowie, uzależnienia, bezpieczeństwo publiczne** wskazuje mocne strony: zapewnienie mieszkańcom dostępu do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, inicjowanie przedsięwzięć propagujących zdrowy styl życia, podejmowanie przez samorząd gminy działań na rzecz poprawy stanu środowiska naturalnego, zapewnianie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień dostępu do pomocy psychospołecznej i prawnej, odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami uzależnionymi, a także realizowanie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych i edukacyjnych w obszarze uzależnień wśród uczniów, programów profilaktyczno-edukacyjnych poświęconych przestępczości i jej negatywnym skutkom społecznym, jak również podejmowanie przez samorząd gminy działań na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa w gminie oraz realizowanie inwestycji podnoszących poziom bezpieczeństwa na drodze.

Mimo licznych mocnych stron i szans w tym obszarze wskazane słabe strony i zagrożenia – zwiększająca się liczba osób uzależnionych i współuzależnionych wymagających wsparcia, niewystarczające zabezpieczenie finansowe dostępu do opieki medycznej, wzrost zapotrzebowania na powiększenie kadry pracującej z osobami uzależnionymi, wzrost liczby nieletnich sięgających po alkohol i narkotyki oraz rosnące zagrożenie przestępczością wśród nieletnich, – mogą mieć istotny wpływ na osiągnięcie zakładanych zmian w procesie wdrażania założeń budowanej strategii.

KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • odczuwalny wzrost poziomu i jakości życia mieszkańców • działania samorządu mające na celu zachęcanie mieszkańców do podejmowania inicjatyw lokalnych • popularyzowanie wśród mieszkańców informacji o lokalnych organizacjach pozarządowych • podejmowanie działań zmierzających do podniesienia atrakcyjności oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej adresowanej do mieszkańców • inicjowanie działań mających na celu integrację społeczności lokalnej • podnoszenie przez pracowników pomocy społecznej kwalifikacji zawodowych • podejmowanie działań mających na celu propagowanie i inicjowanie wolontariatu na terenie gminy 	<ul style="list-style-type: none"> • niedostosowana do aktualnych potrzeb liczebność kadry i sieć placówek pomocy społecznej
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • potencjał gminy zapewniający jej rozwój i umożliwiający wzrost poziomu i jakości życia mieszkańców • rosnąca liczba inicjatyw lokalnych podejmowanych na terenie gminy • wzrastająca liczba osób korzystających z oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej • zmniejszająca się liczba osób marginalizowanych lub zagrożonych wykluczeniem i marginalizacją • dysponowanie przez gminę środkami umożliwiającymi dostosowanie liczebności i poziomu kwalifikacji kadr pomocowych do aktualnych potrzeb • wzrost zainteresowania wolontariatem wśród mieszkańców 	<ul style="list-style-type: none"> • wzrastające zapotrzebowanie na wsparcie z systemu pomocy społecznej

Analiza uwarunkowań dla obszaru **kapitał społeczny i ludzki** wskazuje na liczne mocne strony, którymi są: odczuwalny wzrost poziomu i jakości życia mieszkańców, podejmowanie działań zmierzających do podniesienia atrakcyjności oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej adresowanej do mieszkańców, inicjowanie działań mających na celu integrację społeczności lokalnej, jak również możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez pracowników pomocy społecznej. Istotne słabe strony i zagrożenia, jakie wskazano to niedostosowana do aktualnych potrzeb liczebność kadry i sieć placówek pomocy społecznej, przy jednoczesnym wzrastającym zapotrzebowaniu na wsparcie z systemu pomocy społecznej, które należy uwzględnić, planując działania w ramach tego obszaru.

3. PROJEKTOWANE DZIAŁANIA PROGRAMOWE

Diagnoza problemów rodzin i dzieci na terenie gminy, oparta na analizie źródeł zastanych, wyników badań ankietowych, analizie SWOT pozwoliła na opracowanie założeń Programu Wspierania Rodziny w Gminie Strzegom na lata 2022-2024. Zostały one przedstawione w formie celu głównego, celów operacyjnych i kierunków działań, których realizacja powinna przyczynić się do zminimalizowania lub wyeliminowania problemów dotyczących rodzin i dzieci w gminie występujących obecnie, jak i mogących wystąpić w najbliższych latach.

3.1. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Cel główny, wyznaczony w Programie Wspierania Rodziny w Gminie Strzegom na lata 2022-2024 jest następujący:

**Efektywny i skuteczny system wsparcia rodzin i dzieci,
poprawa kondycji rodzin zamieszkujących w gminie.**

Osiągnięcie celu głównego jest uwarunkowane realizacją przedstawionych poniżej celów operacyjnych oraz działań.

3.2. CELE OPERACYJNE, DZIAŁANIA

CEL OPERACYJNY 1.: Podniesienie jakości funkcjonowania i kondycji rodzin.				
Działania	Termin realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
Monitorowanie dysfunkcji, warunków życia oraz potrzeb rodzin zamieszkujących w gminie.	2022-2024	UM RM OPS GKRPA ZI placówki oświatowe Policja placówki ochrony zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin korzystających z pomocy z uwzględnieniem przyczyn - liczba rodzin objętych pracą socjalną - liczba rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym, terapią i mediacją 	<ul style="list-style-type: none"> - zmniejszenie liczby rodzin wymagających wsparcia poprzez odpowiednio wczesne zapobieganie pojawiającym się problemom - poprawa sytuacji rodzin
Upowszechnianie wśród członków rodzin dotkniętych bezrobociem ofert pracy, informacji o usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych, stażach i zatrudnieniu socjalnym.	2022-2024	OPS UM PUP NGOs lokalne media	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób bezrobotnych w gminie, - liczba ofert pracy, - liczba mieszkańców gminy objętych przez Powiatowy Urząd Pracy różnymi formami wsparcia 	<ul style="list-style-type: none"> - aktywizowanie członków rodzin dotkniętych bezrobociem do zmiany swojej sytuacji życiowej - zmniejszenie poziomu bezrobocia w gminie - poprawa funkcjonowania rodzin w sferze socjalno-bytowej
Udzielanie wsparcia finansowego rodzinom znajdującym się w trudnej	2022-2024	OPS UM	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej, 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa bezpieczeństwa socjalnego rodzin

sytuacji materialnej oraz w postaci świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych.			- liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych	
Zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci z rodzin ubogich oraz zapewnienie im dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego.	2022-2024	OPS UM placówki oświatowe świetlice jednostki rekreacyjno-sportowe placówki kultury NGOs	- liczba dzieci z rodzin ubogich objętych wsparciem, - liczba i rodzaj podjętych działań	- wyrównywanie szans edukacyjnych - przeciwdziałanie marginalizacji dzieci z rodzin ubogich
Promowanie w gminie wzoru rodziny prawidłowo wypełniającej swoje funkcje oraz edukowanie rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich.	2022-2024	OPS UM placówki oświatowe placówki kultury świetlice NGOs PPP	- liczba zorganizowanych przedsięwzięć promujących prawidłowo funkcjonującą rodzinę - liczba uczestników podjętych akcji o charakterze edukacyjno-wychowawczym	- zwiększenie kompetencji rodzinnych - zmiana pokutujących stereotypów na temat ról, jakie mają do spełnienia członkowie rodziny, - poprawa i umocnienie wizerunku rodziny
Zwiększenie dostępności poradnictwa specjalistycznego (w tym psychologicznego i prawnego), terapii rodzinnej i mediacji.	2022-2024	OPS UM PCPR	- liczba osób i rodzin objętych wsparciem, - liczba udzielonych porad z uwzględnieniem ich charakteru	- poszerzenie możliwości i poprawa skuteczności wsparcia oferowanego rodzinom - poprawa funkcjonowania rodzin wymagających wsparcia

Ustanawianie w przypadku wystąpienia takiej potrzeby rodzin wspierających dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizowanie dla nich szkoleń.	2022-2024	OPS PCPR	- liczba rodzin wspierających oraz liczba rodzin przez nie wspieranych	- poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych
Realizowanie środowiskowych programów profilaktycznych służących przeciwdziałaniu i zapobieganiu problemom rodzin.	2022-2024	OPS placówki oświatowe	- liczba i rodzaj programów profilaktycznych służących przeciwdziałaniu i zapobieganiu problemom rodzin - liczba uczestników	- zmiana świadomości społecznej - poprawa funkcjonowania rodzin
Wzmacnianie więzi rodzinnych m.in. poprzez organizowanie pikników rodzinnych i imprez integracyjnych.	2022-2024	UM RM OPS placówki oświatowe świetlice jednostki rekreacyjno-sportowe placówki kultury NGOs media lokalne Kościoł	- liczba imprez - liczba uczestników	- wzmocnienie więzi rodzinnych - budowa dialogu międzypokoleniowego - integrowanie społeczności lokalnej
Promowanie w społeczności lokalnej aktywnych postaw (np.	2022-2024	UM RM GKRPA	- liczba i rodzaj podjętych akcji	- wzmocnienie więzi społecznych - wzmocnienie poczucia

pomocy sąsiedzkiej) wobec rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.		OPS placówki oświatowe NGOs media lokalne Kościół		przynależności do społeczności lokalnej rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym
---	--	---	--	--

CEL OPERACYJNY 2.: Wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży

Działania	Termin realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
Podnoszenie jakości kształcenia w placówkach oświatowych.	2022-2024	UM placówki oświatowe PPP	<ul style="list-style-type: none"> - liczba szkoleń i kursów dla nauczycieli - liczba uczestników 	<ul style="list-style-type: none"> - podwyższenie kwalifikacji kadr pedagogicznych - osiąganie lepszych efektów kształcenia - podniesienie poziomu wiedzy uczniów szkół na terenie gminy
Monitorowanie zapotrzebowania na opiekę przedszkolną w gminie oraz opiekę dla dzieci do lat 3.	2022-2024	UM RM OPS	<ul style="list-style-type: none"> - liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, - liczba dzieci objętych opieką w żłobku lub klubie rodzinnym 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa funkcjonowania rodzin z małymi dziećmi
Wspieranie osób samotnie wychowujących dzieci.	2022-2024	UM OPS placówki oświatowe	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin niepełnych na terenie gminy objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej, - rodzaj podejmowanych działań mających na 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa bezpieczeństwa socjalnego osób samotnie wychowujących dzieci - podniesienie jakości życia i komfortu osób

			celu wsparcie osób samotnie wychowujących dzieci	<p>samotnie wychowujących dzieci</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie dzieciom wychowującym się w rodzinach niepełnych równych szans życiowych - przeciwdziałanie marginalizacji osób samotnie wychowujących
Wzbogacanie oferty edukacyjno-wychowawczej.	2022-2024	UM placówki oświatowe placówki kultury	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj zorganizowanych zajęć - liczba uczestników 	<ul style="list-style-type: none"> - wyrównywanie szans edukacyjnych - podniesienie poziomu wiedzy dzieci i młodzieży
Zapewnienia uczniom pomocy pedagoga w szkołach na terenie gminy.	2022-2024	UM RM placówki oświatowe	<ul style="list-style-type: none"> - liczba szkół w których dzieci mogą korzystać z pomocy pedagoga - liczba uczniów objętych pomocą 	<ul style="list-style-type: none"> - podniesienie jakości oferty edukacyjnej - podniesienie skuteczności wsparcia, z którego mogą skorzystać uczniowie i rodzice
Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z niepełnosprawnościami.	2022-2024	UM placówki oświatowe	<ul style="list-style-type: none"> - liczba uczniów objętych nauczaniem - liczba godzin 	<ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie uczniom z niepełnosprawnościami odpowiedniego poziomu wiedzy i możliwości rozwoju
Realizowanie programów profilaktycznych, wspierających wychowanie	2022-2024	placówki oświatowe GKRPA OPS	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj programów profilaktycznych 	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie prawidłowych postaw życiowych

dzieci i młodzieży.		PPP	- liczba uczestników	- eliminowanie niekorzystnych zjawisk mających wpływ na rozwój dzieci i młodzieży
Rozszerzenie oferty organizowanych w placówkach oświatowych zajęć pozalekcyjnych.	2022-2024	UM placówki oświatowe	- liczba i rodzaj zajęć - liczba uczestników	- podniesienie poziomu wiedzy dzieci i młodzieży - poprawa atrakcyjności oferty edukacyjnej
Wspieranie uczniów uzdolnionych i utalentowanych.	2022-2024	UM RM placówki oświatowe NGOs OPS	- liczba uczniów - rodzaj wsparcia (nagrody, wyróżnienia)	- motywowanie do zdobywania wiedzy - wzmacnianie wizerunku lokalnej oświaty i samorządu lokalnego
Realizowanie działań artystyczno-kulturalnych oraz sportowych adresowanych do dzieci i młodzieży.	2022-2024	UM RM placówki oświatowe placówki kulturalne jednostki sportowe jednostki organizacyjne gminy NGOs	- liczba i rodzaj podjętych działań - liczba uczestników	- poprawa atrakcyjności oferty kulturalnej i rekreacyjno-sportowej - poszerzanie możliwości spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży - integrowanie społeczności lokalnej - stwarzanie warunków do rozwoju zainteresowań
Realizowanie projektów na rzecz dzieci i młodzieży,	2022-2024	placówki oświatowe placówki kultury	- liczba i rodzaj zrealizowanych	- poprawa funkcjonowania dzieci

w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.		jednostki sportowo-rekreacyjne OPS NGOs	- projektów - liczba uczestników	i młodzieży w środowisku zamieszkania
Popularyzowanie idei wolontariatu wśród dzieci i młodzieży, szerzenie wśród nich postaw filantropijnych.	2022-2024	placówki oświatowe placówki kultury OPS NGOs	- liczba i rodzaj zrealizowanych działań - liczba wolontariuszy	- wzmocnienie kompetencji społecznych - wzmocnienie solidarności społecznej - kształtowanie właściwych postaw dzieci i młodzieży - poprawa funkcjonowania osób i grup, na rzecz których podejmowany jest wolontariat

CEL OPERACYJNY 3.: Zapewnienie rodzinom i dzieciom bezpieczeństwa zdrowotnego i publicznego.

Działania	Termin realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
Promowanie wśród rodzin, dzieci i młodzieży zdrowego stylu życia.	2022-2024	placówki oświatowe i wychowania przedszkolnego jednostki sportowo-rekreacyjne placówki kultury świetlice	- liczba i rodzaj podjętych działań - liczba uczestników	- podwyższenie poziomu świadomości o wpływie stylu życia na stan zdrowia - poprawa kondycji zdrowotnej dzieci i młodzieży

		OPS placówki ochrony zdrowia NGOs PPP PSSE		
Przeprowadzanie badań stanu zdrowia dzieci i młodzieży.	2022-2024	UM placówki oświatowe i wychowania przedszkolnego placówki ochrony zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zorganizowanych badań - liczba dzieci i młodzieży objętych badaniami stanu zdrowia 	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie wiedzy na temat kondycji zdrowotnej dzieci i młodzieży - możliwość szybszego reagowania na zagrożenie mające wpływ na stan zdrowia
Podejmowanie działań w celu poprawy dostępu dzieci i młodzieży do bezpłatnej opieki pielęgniarskiej i stomatologicznej w przedszkolach i szkołach.	2022-2024	UM placówki oświatowe i wychowania przedszkolnego placówki ochrony zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj podejmowanych działań - liczba dzieci objętych opieką 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa kondycji zdrowotnej dzieci i młodzieży
Organizowanie bezpłatnych badań specjalistycznych dla mieszkańców gminy.	2022-2024	UM placówki ochrony zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj zorganizowanych badań - liczba uczestników 	<ul style="list-style-type: none"> - możliwość szybszego reagowania na zagrożenia mające wpływ na stan zdrowia - poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców
Podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	2022-2024	ZI GKRPA OPS placówki oświatowe	<ul style="list-style-type: none"> - liczba procedur Niebieska Karta - liczba osób i rodzin korzystających 	<ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie bezpieczeństwa osobom i rodzinom dotkniętym przemocą

i zapobieganie jej skutkom.		i wychowania przedszkolnego Policja PCPR	z pomocy z powodu przemocy w rodzinie	- poprawa komfortu funkcjonowania rodzin
Realizowanie w placówkach oświatowych programów profilaktyczno-edukacyjnych w zakresie problematyki uzależnień, przemocy w rodzinie oraz przestępczości.	2022-2024	placówki oświatowe GKRPA ZI OPS Policja PPP	- liczba zajęć - liczba uczniów	- podwyższenie świadomości dzieci i młodzieży na temat wpływu uzależnień na zdrowie i życie człowieka - poszerzenie wiedzy o negatywnym wpływie przestępczości na życie społeczne - budzenie wrażliwości na kwestie agresji i przemocy - uczenie umiejętności zachowań w sytuacjach kryzysowych - budowa pozytywnych wzorców zachowań w grupie rówieśniczej i w otoczeniu rodzinnym
Podejmowanie przedsięwzięć edukacyjno-informacyjnych poświęconych uzależnieniom, przemocy w rodzinie oraz	2022-2024	GKRPA OPS ZI UM placówki oświatowe placówki kultury jednostki sportowo-	- liczba i rodzaj działań - liczba i kategoria adresatów i uczestników objętych działaniami	- ograniczanie i eliminowanie niekorzystnych zjawisk z życia społeczności lokalnej - kształtowanie prawidłowego rozwoju

przestępczości i jej skutkom (akcje, kampanie).		rekreacyjne placówki ochrony zdrowia Policja NGOs		<ul style="list-style-type: none"> - dzieci i młodzieży - pożądane zmiany wrażliwości społecznej i postaw życiowych - poprawa funkcjonowania i kondycji rodzin
Podjęcie wśród rodziców działalności edukacyjno-informacyjnej w celu zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom i młodzieży oraz przeciwdziałania patologiom.	2022-2024	placówki oświatowe Policja	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj podjętych działań - liczba uczestników 	<ul style="list-style-type: none"> - podniesienie poziomu bezpieczeństwa dzieci i młodzieży - wzrost świadomości rodziców na temat zagrożeń
Współpraca z Policją w zakresie monitorowania i patrolowania obszarów gminy, w których mogą się kumulować zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży.	2022-2024	UM RM Policja	<ul style="list-style-type: none"> - liczba podjętych działań - liczba podjętych interwencji 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, rodzin i dzieci - eliminowanie potencjalnych zagrożeń mających wpływ na jakość życia mieszkańców gminy - wzrost poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców
Zapewnienie rodzinom, dzieciom i młodzieży bezpieczeństwa na drodze poprzez realizację odpowiednich inwestycji w infrastrukturze dróg	2022-2024	UM RM	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zrealizowanych inwestycji drogowych 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa bezpieczeństwa rodzin i dzieci - podniesienie komfortu życia mieszkańców

CEL OPERACYJNY 4.: Integrowanie i doskonalenie lokalnego systemu wsparcia rodzin.				
Działania	Termin realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
Doskonalenie metod pracy socjalnej oraz jej rozszerzanie poprzez udział w szkoleniach w oparciu o pracę z rodziną i na jej rzecz.	2022-2024	OPS PCPR DOPS	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj odbytych szkoleń - liczba uczestników - liczba rodzin objętych wsparciem 	<ul style="list-style-type: none"> - podwyższenie poziomu wiedzy i kompetencji pracowników instytucjonalnej pomocy społecznej - podwyższenie skuteczności świadczonej pomocy - osiągnięcie zamierzonych zmian w funkcjonowaniu rodziny
Doskonalenie wiedzy i umiejętności kadr pracujących z rodziną w tym przede wszystkim asystenta rodziny.	2022-2024	OPS PCPR DOPS	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj odbytych szkoleń - liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny - liczba dzieci w rodzinach 	<ul style="list-style-type: none"> - podwyższenie poziomu wiedzy - poprawa funkcjonowania rodzin i dzieci objętych wsparciem
Integrowanie działań na rzecz rodziny i dziecka w gminie poprzez współpracę jednostek organizacyjnych gminy, GKRPA, placówek ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych i Kościoła.	2022-2024	UM RM OPS GKRPA ZI placówki oświatowe i wychowania przedszkolnego placówki kultury	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj podjętych działań - liczba spotkań przedstawicieli poszczególnych podmiotów 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa efektywności wsparcia rodzin i dzieci w gminie - zapobieganie marginalizowaniu i wykluczeniu społecznemu rodzin - pobudzanie aktywności społecznej

		<p>jednostki rekreacyjno-sportowe placówki ochrony zdrowia świetlice NGOs Kościół</p>		<ul style="list-style-type: none"> - skuteczniejsze motywowanie do zmiany w rodzinach przeżywających trudności - wzrost poczucia bezpieczeństwa w rodzinach dotkniętych problemami - poprawa kondycji i jakości funkcjonowania rodzin - wzmacnianie potencjału rodzin
<p>Rozwijanie i doskonalenie form współpracy z Prokuraturą Rejonową, Sądem Rejonowym, Policją, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną.</p>	2022-2024	<p>UM RM OPS ZI GKRPA placówki oświatowe i wychowania przedszkolnego Prokuratura Sąd Rejonowy Policja PCPR PPP</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rodzaj i liczba podjętych działań 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawy efektywności wsparcia rodzin i dzieci z terenu gminy - szybsze reagowania na zagrożenia wpływające na prawidłowe funkcjonowanie rodzin i dzieci z terenu gminy
<p>Kontynuowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego</p>	2022-2024	<p>UM podmioty, których przedstawiciele wchodzi</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba spotkań ZI - liczba grup roboczych - liczba procedur 	<ul style="list-style-type: none"> - przeciwdziałanie i zapobieganie zjawisku przemocy w rodzinie

ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.		w skład ZI	Niebieskie Karty	- poprawa funkcjonowania rodzin dotkniętych i zagrożonych przemocą
---	--	------------	------------------	--

Legenda

UM – Urząd Miejski

RM – Rada Miejska

OPS – Ośrodek Pomocy Społecznej

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

ZI – Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie

PUP – Powiatowy Urząd Pracy

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

PPP – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

DOPS – Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej

PSSE – Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna

NGOs – organizacje pozarządowe

4. REALIZACJA PROGRAMU

4.1. KOORDYNATOR, PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE I PARTNERZY

Koordynatorem realizacji programu będzie Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzegomiu. Podmiotami odpowiedzialnymi za realizację działań są: Urząd Miejski, Rada Miejska, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, placówki opieki nad małymi dziećmi, placówki wychowania przedszkolnego, placówki oświatowe, placówki kultury, jednostki sportowo-rekreacyjne.

Partnerami w realizacji działań są: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy, Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Świdnicy, Powiatowy Urząd Pracy w Świdnicy, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Świdnicy, ośrodki leczenia uzależnień, specjaliści, placówki ochrony zdrowia, ośrodki wsparcia, grupy samopomocowe, Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej we Wrocławiu, Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, organizacje pozarządowe, świetlice, Kościół i społeczność lokalna.

4.2. FINANSOWANIE

Źródłami finansowania działań wyznaczonych w Programie będą: budżet samorządowy (gminny, powiatowy, wojewódzki) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, środki organizacji pozarządowych, środki pozyskane od sponsorów indywidualnych.

4.3. MONITORING, EWALUACJA, SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Monitoring programu będzie prowadzony z wykorzystaniem informacji oraz danych ze sprawozdań dostępnych na poziomie gminy, uzyskiwanych od podmiotów i partnerów uczestniczących w realizacji zadań. Celem monitoringu będzie obserwacja zmian ilościowych i jakościowych, jakie pojawiają się podczas realizacji działań. W przypadku stwierdzenia rozbieżności między założeniami a rezultatami, założenia będą weryfikowane i dostosowywane do potrzeb grupy docelowej.

Ewaluacja programu będzie dotyczyła zarówno liczby prowadzonych działań, jak i ich jakości. Zebrane w ten sposób informacje zostaną wykorzystane do opracowania raportu podsumowującego cały okres realizacji programu, zawierającego wnioski i rekomendacje na przyszłość.

Sprawozdanie roczne z realizacji Programu przedstawi Burmistrzowi Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej do końca marca danego roku kalendarzowego, zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

SPIS TABEL I WYKRESÓW

Tabela 1. Profil respondentów ankiety „Problemy rodzin i dzieci”	7
Tabela 2. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2018-2020	10
Tabela 3. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2018-2020	10
Tabela 4. Ruch migracyjny ludności gminy w latach 2018-2020	10
Tabela 5. Zasoby mieszkaniowe gminy w latach 2018-2020	11
Tabela 6. Dodatki mieszkaniowe przyznane w gminie w latach 2018-2020	11
Tabela 7. Stan bezrobocia w gminie w latach 2018-2020	12
Tabela 8. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie, województwie i w kraju w latach 2018-2020	12
Tabela 9. Przestępstwa popełnione w gminie w latach 2018-2020	13
Tabela 10. Dane dotyczące procedury „Niebieskie Karty” na terenie gminy w latach 2018-2020	13
Tabela 11. Środki finansowe wydatkowane przez gminę na pomoc mieszkańcom w latach 2018-2020	14
Tabela 12. Beneficjenci pomocy społecznej w gminie w latach 2018-2020	15
Tabela 13. Rodziny z gminy objęte opieką OPS w latach 2018-2020	15
Tabela 14. Powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2018-2020	15
Tabela 15. Rodzaje wsparcia udzielanego w gminie przez OPS w latach 2018-2020	16
Tabela 16. Asystentura rodziny w gminie w latach 2018-2020	18
Tabela 17. Piecza zastępcza w latach 2018-2020	18
Tabela 18. Świadczenia rodzinne w gminie w latach 2018-2020	19
Tabela 19. Rodzaj świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2018-2020	19
Tabela 20. Świadczenia alimentacyjne przyznane w gminie w latach 2018-2020	20
Tabela 21. Świadczenie wychowawcze przyznane w gminie w 2020 r.	20
Tabela 22. Karta Dużej Rodziny w gminie w latach 2018-2020	21
Tabela 23. Liczba członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2018-2020	22
Tabela 24. Opłaty z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w gminie w latach 2018-2020	22
Tabela 25. Środki finansowe przeznaczone w gminie w latach 2018-2020 na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie	22
Tabela 26. Działalność GKRPA w latach 2018-2020 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w gminie	22
Tabela 27. Działania podjęte w gminie przez GKRPA w latach 2018-2020 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemu przemocy w rodzinie	23
Tabela 28. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie w latach 2018-2020	24
Tabela 29. Działania korekcyjno-edukacyjne wobec sprawców przemocy w gminie w latach 2018-2020	24
Tabela 30. Jednostki wsparcia z gminy, z oferty których korzystali mieszkańcy gminy w 2020 r.	25
Tabela 31. Wykaz placówek opieki nad małymi dziećmi i placówek systemu oświaty działających w gminie w roku szkolnym 2019/2020	26
Tabela 32. Wykaz placówek kultury, sportu i rekreacji w gminie	27
Tabela 33. Parafie rzymskokatolickie na terenie gminy	27
Tabela 34. Działalność PCPR-u w odniesieniu do mieszkańców gminy w zakresie pieczy zastępczej w latach 2019-2020	28
Tabela 35. Orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności wydane mieszkańcom gminy w latach 2018-2020	28
Tabela 36. Rodziny w gminie korzystające z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w latach 2018-2020	29
Tabela 37. Jednostki wsparcia spoza gminy, z oferty których korzystali mieszkańcy gminy w 2020 r.	29
Tabela 38. Negatywne zachowania występujące w społeczności uczniowskiej w roku szkolnym 2019/2020	36
Tabela 39. Dysfunkcje, zjawiska społecznie niepożądane stwierdzone w rodzinach dzieci/uczniów w roku szkolnym 2019/2020	36

Wykres 1. Jakie problemy, niekorzystne zjawiska najbardziej uwidaczniają się w gminie i rzutują na prawidłowe funkcjonowanie rodzin?	30
Wykres 2. W jakich Pani/Pana zdaniem obszarach działania podejmowane na terenie gminy i skierowane do rodzin bądź oferowane im wsparcie są najbardziej niezadowolające?	31
Wykres 3. Jak Pani/Pan ocenia ofertę w zakresie edukacji w gminie, biorąc pod uwagę jej poziom, jakość, zaspokojenie oczekiwań i potrzeb?	31
Wykres 4. Czy Pani/Pana zdaniem oferta opieki przedszkolnej w gminie zaspokaja potrzeby mieszkańców?	32
Wykres 5. Jak Pani/Pan ocenia atrakcyjność i jakość oferty kulturalnej gminy	32
Wykres 6. Jak Pani/Pan ocenia dostępną w gminie ofertę w zakresie ochrony zdrowia?	33
Wykres 7. Czy czuje się Pani/Pan bezpiecznie w miejscu zamieszkania?.....	33

Uzasadnienie

Konieczność opracowania Programu Wspierania Rodzin wynika wprost z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2021r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2020r. poz. 821 z późn. zm.).

Dziecko i rodzina wymagają wsparcia oraz szczególnej troski i ochrony, a działalność na ich rzecz powinna koncentrować się przede wszystkim na ochronie praw, wyrównywaniu szans życiowych poprzez ułatwianie dostępu do oświaty, systemu ochrony zdrowia, wypoczynku oraz asekurowaniu w obliczu ryzyka i różnych zagrożeń życiowych.

Program ma na celu wzmocnienie pozycji rodziny i dziecka w Gminie Strzegom poprzez podejmowanie kompleksowych i zintegrowanych działań, które będą realizowane w ramach lokalnego systemu wspierania rodziny.

Gminny Program Wspierania Rodzin zgodnie z art. 179 ust 2 uchwała Rada Gminy.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest uzasadnione.